

Kaupungin museon v:n 1947 määrärahaa Vedenkulutus päätettiin¹⁾ sallia ylittää 96 mk.

Musiikkilautakunta ja kaupunginorkesteri. Musiikkilautakunnan v:n 1947 käyttövaroja päätettiin sallia ylittää 20 000 mk¹⁾ sekä kaupunginorkesterin kertomusvuoden sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa 11 106 774 mk²⁾.

Konsertti- ja kongressitalon aikaansaamista koskevat aloitteet. Kaupunginvaltuuston lähetettyä³⁾ vtn Ahon aloitteen erityisen kongressi- ja konserttitalon aikaansaamisesta kaupunginhallituksen valmisteltavaksi kaupunginhallitus oli huomauttanut, että vaikka mainitunlainen rakennus olikin tarpeellinen, tulisivat monien sotavuosien aikana rakentamatta jääneet lukuisat aivan välttämättömät rakennukset useiden vuosien aikana vaatimaan kaikki varat, jotka kaupunki yleensä voi rakennustoimintaan sijoittaa. Lisäksi oli mahdollista, että konserttihuoneiston tarve messuhallin laajennuksen yhteydessä tulisi saamaan sellaisen ratkaisun, joka ainakin välttävästi tyydyttää lähivuosien tarpeen tässä suhteessa. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ tällöin, ettei vtn Ahon samoin kuin vtn Suolahden ym. v. 1937 tekemät⁵⁾ aloitteet antaneet aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Kaupunginteatterin muodostamista koskeva vtn Hakulisen ym. aloite päätettiin⁶⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Avustukset. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista päätettiin⁷⁾ niitä ylittäen myöntää 500 000 mk:n suuruinen määräraha kaupunginhallituksen käytettäväksi Helsingissä kesäkuun 18—20 p:nä pidettyjen yleisten laulu- ja soittojuhlien mahdollisesti aiheuttaman tappion korvaamiseen.

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Eräiden taksain vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että valtuuston kesäkuun 22 p:nä 1938 hyväksymän ja sisäasiainministeriön lokakuun 1 p:nä 1938 vahvistaman taksan, jonka mukaan Helsingin kaupungissa suoritetaan maksut jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa heinäkuun 17 p:nä 1931 annetun lain ja maaliskuun 6 p:nä 1936 annetun asetuksen mukaisista toimituksista, sisältämiä maksuja korotetaan 350 %:lla. Sisäasiainministeriö vahvisti⁹⁾ päätöksen huhtikuun 20 p:nä.

Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾, että valtuuston kesäkuun 22 p:nä 1938 hyväksymän, kaupungingeodeetin tehtävistä suoritettavia maksuja, jotka eivät sisälly jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa maaliskuun 6 p:nä 1936 annetun asetuksen edellyttämään taksaan, koskevan taksan mukaisia maksuja korotetaan 350 %:lla.

Maanmittaustoimitusten uskottujen miesten palkkiotaksan vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti¹¹⁾ hyväksyä taksan, jonka mukaan uskottujen miesten palkkiot maanmittaustoimituksissa Helsingin kaupungin alueella maksetaan. Läninhallitus vahvisti¹²⁾ taksan heinäkuun 22 p:nä.

Kiinteistötoimisto. Sen johdosta, että v. 1947 puretun desinfioimislaitoksen sääntöpalkkainen lämmittäjän virka oli käynyt tarpeettomaksi ja koska kaupungilla ei ollut muuta taloa, johon tarvittaisiin sääntöpalkkaista lämmittäjää, kaupunginvaltuusto päätti¹³⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien 5 palkkaluokkaan kuuluvan kiinteistötoimiston talo-osaston alaisen lämmittäjän viran.

Kiinteistömäärärahat. Seuraavia v:n 1947 kiinteistömäärärahoja päätettiin¹⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun määrin: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahoja Tarverahat 42 000 mk ja Matkakulut 172 000 mk; maatalousosaston määrärahoja Lääk-

¹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 68 §. — ²⁾ S:n 21 p. huhtik. 241 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 77. — ⁴⁾ S:n 6 p. lokak. 503 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 51. — ⁶⁾ Kvsto 6 p. lokak. 529 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. elok. 415 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. maalisk. 141 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 87. — ⁹⁾ Kvsto 12 p. toukok. 249 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. maalisk. 142 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 87. — ¹¹⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 351 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. elok. 401 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ¹³⁾ Kvsto 12 p. toukok. 254. §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 68 §, 18 p. helmik. 116 §, 10 p. maalisk. 153 §, 31 p. maalisk. 193 § ja 12 p. toukok. 289.

keet ja sairaanhoitotarvikkeet 31 700 mk ja Verot ja vakuutusmaksut 94 000 mk; metsätalouden määrärahaa Valistustoiminta 45 000 mk; talo-osaston kaupungin talojen määrärahoja Vuokra 27 000 mk, Valaistus 48 000 mk ja Korjaukset 600 000 mk, poliisihuoneistojen valaistusmäärärahaa 27 000 mk, puistotalojen valaistusmäärärahaa 6 000 mk ja rakennusten korjausmäärärahaa Työväenasunnot 700 000 mk; erinäisten menojen määrärahoja Arvaamattomat vuokrat ja vuokratkorotukset 228 918 mk ja Pakilan ja Pitäjänmäen valtausalueiden puolustusmaksut 12 000 mk; erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausmäärärahoja Liitosalueitten vuokratut kansakouluhuoneistot 7 000 mk ja Lämpö- ja vesijohtojen korjaus 120 000 mk; sekä käyttövaroihin sisältyvää määrärahaa Kaupunginvaltuuston käytettäväksi 20 455 mk.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁾ ylittämään seuraavia kertomusvuoden määrärahoja alla mainitun verran: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahaa Matkakulut 200 000 mk, siirtolapuutarhain korjausmäärärahaa 420 000 mk ja erinäisten menojen määrärahaa Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa 50 000 mk.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Maa-alueen ostaminen Lauttasaaresta. Kansakoulujen 5-vuotisirakennusohjelman mukaisesti olisi Lauttasaaren nykyistä kansakoulutaloa heti laajennettava rakentamalla siihen lisärakennus. Koska tämä laajennussuunnitelma kuitenkin edellytti lisäalueen hankkimista, kaupunginvaltuusto päätti²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan kauppaneuvos J. Tallbergin perillisiltä heidän Helsingin kaupungin Lauttasaaren kylässä omistamaansa Drumsö nimiseen tilaan RN 1⁴⁵⁸ kuuluvan n. 3 844.3 m²:n suuruisen alueen, joka vastaa kaupungin omistaman kansakoulutontin länsipuolella olevaa tonttia suunnitteilla olevan asemakaavan mukaisessa korttelissa n:o 107, rasitevapaana 3 844 300 mk:n kauppahinnasta, joka suoritetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoittaessa. Samalla valtuusto päätti, että kauppahinnan suorittamiseen tarvittava määräraha 3 844 300 mk otetaan huomioon kertomusvuoden talousarvioon vahvistettavassa muutoksessa ja että kiinteistölautakunta oikeutetaan käyttämään se viipymättä.

Lisäalueen ostaminen Heinolan maalaiskuntaan rakennettavaa sahaa varten. Kaupunginvaltuusto oli päättänyt³⁾ ostaa Heinolan pitäjän Heinolan kylästä alueen sahan rakentamista varten halkotoimiston tarpeisiin ja hyväksynyt⁴⁾ halkotoimiston toimenpiteet 2 000 standartin vuosisahausta varten tarvittavan sahan rakentamisesta mainitulle alueelle. Lastenkoti Kotirauha niminen yhdistys oli sittemmin ilmoittanut olevansa halukas myymään kaupungille samassa kylässä sijaitsevan n. 1.5 ha:n suuruisen rantapalstan. Koska kaupunki tällöin saisi n. 120 m:n pituudelta lisää ranta-alueita, joka tukkien varastoinen kannalta vesialueelle olisi suotavaa ja koska jo ostettua maa-alueita taas voitaisiin käyttää rakennettavan sahan työväenasuntojen rakentamista varten, kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ ostaa Lastenkoti Kotirauha nimiseltä yhdistykseltä n. 1.5 ha:n suuruisen alueen yhdistyksen omistamasta Mäntylähti nimisestä tilasta RN 1⁵⁷ Heinolan pitäjän Heinolan kylässä 600 000 mk:n suuruudesta kauppahinnasta, joka suoritetaan siten, että kauppakirjaa allekirjoitettaessa maksetaan 50 000 mk ja että kaupunki ottaa vastatakseen kantatilaan kiinnitetystä 550 000 mk:n suuruudesta kiinnityslainasta korkoineen kaupantekopäivästä lukien. Samalla kaupunginvaltuusto päätti merkitä kertomusvuoden talousarvioon tehtävään muutokseen kauppahinnan suorittamista varten 600 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kaupunginvaltuustolla oli oikeus heti käyttää.

Eräiden Malmilla olevien kiinteistöjen ostaminen. Hyväksyen Helsingin hästförädlings ab:n myyntitarjouksen kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ ostaa mainitulta yhtiöltä Gullby nimisen tilan RN 8¹⁰ Helsingin kaupungin Malmin kylässä rasitevapaana 3 325 000 mk:n kauppahinnasta, joka suoritetaan kauppakirjaa allekirjoitettaessa, sekä merkitä kauppahinnan suorittamista varten v:n 1949 talousarvioon 3 325 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kaupunginvaltuustolla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan S. Rundmanin kuolinpesältä Helsingin kaupungin Malmin kylässä sijaitsevat tilat Haga RN 2⁶ ja

¹⁾ Kvsto 17 p. marrask. 595 § ja 15 p. jouluk. 654 §. — ²⁾ S:n 21 p. huhtik. 233 §. — ³⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 68—69. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 90. — ⁵⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 342 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. maalisk. 174 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. kesäk. 343 §.

n:o 21 RN 3²² sekä tiloilla olevat rakennukset rasitevapaina 4 500 000 mk:n yhteisestä kauppahinnasta, joka suoritetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa. Sen ohessa valtuusto päätti merkitä kertomusvuoden talousarvioon tehtävään muutokseen kiinteistöjen kauppahinnan suorittamista varten 4 500 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus heti käyttää.

Kiinteistölautakunta päätettiin ¹⁾ oikeuttaa ostamaan maanviljelijä P. Saariselta ja hänen vaimoltaan H. Saariselta Vilpo 11 niminen tila RN 7²⁵⁴ Helsingin kaupungin Malmin kylässä rasitevapaana 300 000 mk:n kauppahinnasta, joka suoritetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa. Samalla valtuusto päätti merkitä v:n 1949 talousarvioon kauppahinnan suorittamista varten 300 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Eräiden Tapanilassa olevien kiinteistöjen ostaminen. Hyväksyen insinööri V. J. Niirasan myyntitarjouksen kaupunginvaltuusto, silmällä pitäen virastohuoneistojen tarvetta, päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan insinööri Niiraselta hänen Helsingin kaupungin Tapanilan kylässä omistamansa tilat U 29 A. RN 6⁴²⁴, U 29 B. RN 6⁴²⁵ ja U 29 C. RN 6⁴²⁶ sekä niillä olevat rakennukset rasitevapaina 3 500 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta, joka suoritetaan myyjälle käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa sekä ehdoin, että myyjä sitoutuu muuttamaan rakennuksesta pois viimeistään kesäkuun 1 p:nä 1948 ja että hän kauppakirjan allekirjoittamistilaisuudessa antaa rakennuksessa asuvien vuokralaisten ja muiden asukkaiden sitoumukset siitä, että hekin muuttavat pois mainittuun päivään mennessä, mikäli huoneenvuokralautakunta osoittaa heille uudet asunnot. Sen ohessa valtuusto päätti merkitä v:n 1949 talousarvioon kauppahinnan suorittamista varten 3 500 000 mk suuruisen määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Neiti Ö. Söderlingin tarjottua kaupungille ostettavaksi Tapanilassa omistamansa tilan sen johdosta, että tilan kautta asemakaavaluonnoksen mukaan tulee vedettäväksi tie, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan neiti Söderlingiltä B 92 nimisen tilan RN 12²³⁸ Helsingin kaupungin Tapanilan kylässä tilalla olevine rakennuksineen rasitevapaana 650 000 mk:n hinnasta, joka suoritetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa sekä merkitä kertomusvuoden talousarvioon tehtävään muutokseen kauppahinnan suorittamista varten 650 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus heti käyttää.

Tien rakentamista varten tarvittavien alueiden lunastaminen ja vaihtaminen. Koska uuden siltayhteyden järjestämistä ⁴⁾ Kulosaareen koskevan suunnitelman mukaan Kuoresaaren ja Kulosaaren välille tulisi rakennettavaksi pengeri, jonka Kulosaaren puoleisen pään yhdistämiseksi Herttoniemen valtatiehen tarvittaisiin eräitä yksityisten omistamia alueita kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kun asiasta oli neuvoteltu lunastettavien alueiden omistajien kanssa, päätti ⁵⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan hammaslääkäri M. Snellmanilta ja insinööri H. Stolpelta Helsingin kaupungin Kulosaaressa sijaitsevan Tomten 200 i kvarteret 37 nimisen tilan RN 1⁶¹ tilalla olevine rakennuksineen ja kaikkine laitteineen rasitevapaana 6 804 000 mk:n kauppahinnasta, joka suoritetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa sekä merkitä v:n 1949 talousarvioon kauppahinnan suorittamista varten tarvittavan määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Sen johdosta, että Nurmijärventien eteläosan rakentamista varten olisi lunastettava kaksi yksityisten omistamaa aluetta, kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kun mainittujen omistajien kanssa oli neuvoteltu asiasta, päätti ⁶⁾:

että Ab. Villa Klas oy. nimiseltä yhtiöltä ostetaan Nurmijärventietä varten tarvittava 63 m²:n suuruinen maa-alue Tomt 6 kv 23 nimisestä tilasta RN 2⁶⁰¹ Helsingin kaupungin Haagan kylässä rasitevapaana 800 mk:n hinnasta m²:ltä;

että koneasentaja B. W. Nikolskyn kanssa suoritetaan sellainen aluevaihto, että Nikolsky luovuttaa kaupungille rasitevapaana 406 m²:n suuruisen maa-alueen omistamastaan Tomt 11 kv 4 nimisestä tilasta RN 2²⁸² Helsingin kaupungin Haagan kylässä sitä vastaan, että kaupunki luovuttaa Nikolskylle vastaavansuuruisen maa-alueen hänen omistamansa

¹⁾ Kvsoto 8 p. jouluk. 606 §. — ²⁾ S:n 10 p. maalisk. 136 §. — ³⁾ S:n 16 p. kesäk. 344 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 77. — ⁵⁾ Kvsoto 17 p. marrask. 583 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. elok. 419 §.

tilan eteläpuolelta Böhle nimisestä tilasta RN 4⁶ Helsingin kaupungin Vähä-Huopalahden kylässä; sekä

että v:n 1949 talousarvioon merkitään edellä mainitun maa-alueen kauppahinnan suorittamista varten 55 000 mk:n suuruinen määräraha, joka kaupunginhallituksella on oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Suomen työnantajain keskusliiton ja kaupungin välinen tonttinvaihto. Suomen työnantajain keskusliiton kanssa, joka omisti 1 kaupunginosan korttelissa n:o 4 olevan Katariinankadun tontin n:o 7, oli päätetty ¹⁾ ryhtyä neuvotteluihin Katariinankadun levittämistä varten tarvittavan alueen hankkimisesta kaupungille. Tällöin oli kuitenkin käynyt ilmi, ettei liitto ollut erikoisen halukas ilman muuta suostumaan ehdotettuun järjestelyyn vaan oli puolestaan ehdottanut, että kaupunki luovuttaisi liitolle Katariinankadun ja Pohj. Esplanaadikadun kulmassa olevan ns. Kleinehin hotellin tontin, jolloin liitto olisi suostunut luovuttamaan Katariinankadun leventämiseksi 12,5 m:iin tarvittavan katualan Katariinankadun itäpuolelta talojen pohjakerroksen tai niiden koko korkeudelta sekä hankkimaan kaupungille toisen tontin Kleinehin hotellin tontin tilalle. Tämä ehdotus ei kuitenkaan tyydyttänyt kaupunkia, joten neuvottelut keskeytyivät joksikin aikaa. Nytemmin oli asia saanut uuden käänteen sen vuoksi, että oli herännyt ajatus saada olympiakisoja silmällä pitäen uudenaikainen hotelli ja ravintola rakennetuksi kaupungin omistamalle Etelärannan tontille n:o 54 3 kaupunginosan korttelissa n:o 54. Tämän johdosta oli kaupungin ja Suomen työnantajain keskusliiton välillä neuvoteltu sellaisen tonttinvaihdon suorittamisesta, että liitto luovuttaisi kaupungille Katariinankadun tontin n:o 7 rakennuksineen kaupungin luovuttaessa vastikkeeksi liitolle Etelärannan tontin n:o 10 samoin rakennuksineen. Näiden neuvottelujen tuloksena oli Suomen työnantajain keskusliiton toimesta perustettu Oy. Aleksanterinkatu 16—18 niminen yhtiö lähettänyt kaupungille ehdotuksen tonttinvaihdon suorittamisesta. Asiasta antamassaan lausunnossa kiinteistölautakunta, huomauttaen, että kaupunki edellä selostetun vaihdon kautta saisi omistukseensa suunnitteilla olevaan vanhaan kaupunginosaan kuuluvan tärkeän tontin, jolla sijaitsee kaupungin vanhin rakennus, sekä vapaat kädet Katariinankadun levittämistä varten ja omiin tarkoituksiinsa kipeästi tarvitsemiaan huonetiloja, minkä lisäksi kaupunkiin saataisiin olympiakisoihin mennessä uudenaikainen hotelli- ja ravintolarakennus, ehdotti, että vaihtokysymys ratkaistaisiin myönteisesti. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾:

oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan Oy. Aleksanterinkatu 16—18 nimisen yhtiön kanssa sellaisen tonttien vaihdon, että yhtiö luovuttaa kaupungille rasitevapaana korttelissa n:o 4 omistamansa Katariinankadun tontin n:o 7 kaikkinne tontilla olevine rakennuksineen kaupungin luovuttaessa yhtiölle korttelissa n:o 54 omistamansa Etelärannan tontin n:o 10 kaikkine sillä olevine rakennuksineen ehdoin, että yhtiö maksaa välirahana kaupungille 27 547 630 mk, josta käteisellä 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen vaihtopäätöksen tekopäivästä enintään 7 547 630 mk kaupungin sitoutuessa sijoittamaan loput kortteliin n:o 54 rakennettavaan taloon siten, että puolet suoritetaan osakkeita vastaan ja puolet irtisanomattomana ja korottomana lainana talon rakennusrahastoon; että yhtiö sitoutuu olympiakisoihin mennessä rakentamaan kaupungin luovuttamalle tontille rakennuksen, johon sisällytetään uudenaikainen hotelli- ja ravintola-huoneisto ja jonka tulee olla valmiina viimeisintään maaliskuun 1 p:nä 1952 uhalla, että yhtiö muussa tapauksessa on velvollinen suorittamaan kaupungille korvauksena 150 % mainitusta välirahasta; että kaupunki saa tästä rakennuksesta omistusoikeudella satamalaitosta varten tarpeellisen huoneiston ja on suurin osa rakennusta luovutettava kaupungin käyttöön olympiakisojen ajaksi; että yhtiö sitoutuu ennen talon rakentamista julistamaan joko suljetun tai julkisen kilpailun maassa toimivien arkkitehtien kesken antaen kaupungille oikeuden nimetä edustajansa palkintolautakuntaan; ja että muissa suhteissa noudatetaan asuntotontteja varten vahvistettuja voimassa olevia myyntiehtoja, lukuun ottamatta niiden IV. A. a), b) ja c) kohtien määräyksiä, jota paitsi rakennuspiirustukset on alistettava kiinteistölautakunnan tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi; sekä

hylätä yhtiön anomuksen saada samaan hintaan oikeuden lisäkerrosten rakentamiseen.

Sen jälkeen kun Suomen työnantajain keskusliiton taholta sittemmin oli esitetty toivomus, että kaupungin luovuttaman Etelärannan tontin n:o 10 vastikkeeksi saataisiin kaupungille luovuttaa Oy. Aleksanterinkatu 16—18 nimisen yhtiön koko osakekanta,

¹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 264. — ²⁾ Kvsto 30 p. kesäk. 376 §.

johon kiinteistölautakunnan mielestä eräin ehdoin voitaisiin suostua, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, purkaen yllä selostetun päätöksensä tonttien vaihtamisesta Suomen työnantajain keskusliiton kanssa, että kaupunki luovuttaa Oy. Aleksanterinkatu 16—18 nimisen yhtiön osakkeenomistajien toimesta perustettavalle yhtiölle korttelissa n:o 54 omistamansa Etelärannan tontin n:o 10 kaikkine sillä olevine rakennuksineen sitä vastaan, että osakkeenomistajat luovuttavat kaupungille Oy. Aleksanterinkatu 16—18 nimisen yhtiön koko osakekannan, ja lisäksi seuraavin ehdoin:

a) osakkeenomistajat maksavat välirahana kaupungille 27 547 630 mk, jonka kaupunki sitoutuu sijoittamaan kortteliin n:o 54 rakennettavaan taloon siten, että puolet suoritetaan osakkeita vastaan ja puolet irtisanomattomana ja korottomana lainana talon rakennusrahastoon;

b) kaupunki on oikeutettu merkitsemään perustettavassa yhtiössä osakkeita enintään niin paljon, että ne oikeuttavat 3 000 m² lattiapinta-alaan; tähän sisältyy se pinta-ala, jonka kaupunki a) kohdassa mainitulla määrällä on oikeutettu saamaan;

c) perustettava yhtiö sitoutuu XV olympiakisoihin mennessä rakentamaan kaupungin luovuttamalle tontille rakennuksen, johon sisällytetään uudenaikainen n. 60 huoneen hotelli- ja ravintolahuoneisto ja jonka tulee olla valmiina viimeistään maaliskuun 1 p:nä 1952 uhalla, että yhtiö muussa tapauksessa on velvollinen suorittamaan kaupungille korvauksena 150 % mainitusta välirahasta. Tästä rakennuksesta saa kaupunki hallinto-oikeudella tarpeellisia huoneistoja, jotka suuruudeltaan vastaavat kaupungin osuutta osakepääomaan ja rakennusrahastoon; sitäpaitsi on kaupunginhallituksen määräyksen mukaisesti sellaisia sopivia huoneistoja kuten hotelli-, toimisto- ja tilapäisiä majoitus-huoneita, joita voidaan käyttää olympiakisojen yhteydessä, luovutettava kaupungin käyttöön mainittuja kisoja varten kohtuullisesta korvauksesta, jonka suuruudesta myöhemmin erikseen on sovittava;

d) yhtiö sitoutuu ennen talon rakentamista julistamaan joko suljetun tai julkisen kilpailun maassa toimivien arkkitehtien kesken, antaen kaupungille oikeuden nimetä edustajansa palkintolautakuntaan;

e) osakkeenomistajat vastaavat yhtiön kaikista veloista ja yhtiölle v:n 1948 loppuun mennessä maksuunpannuista veroista sekä asettavat kaupunginhallituksen hyväksymän vakuuden niiden maksamisesta;

f) osakkeenomistajat suorittavat osakkeiden siirron yhteydessä maksettavan leimaveron sekä ne kustannukset, joita kaupungille tulee aiheutumaan yhtiön purkamisesta;

g) tontille n:o 10 Etelärannan varrella vahvistetaan sellainen asemakaavamääräys, jonka mukaan tontille rakennettava rakennus saadaan korottaa kahdella ullakkokerroksella ja rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa Etelärannan puolella jätetään n. 350 m²:n suuruinen asemakaavaan tarkemmin merkittävä tontin osa yleiseksi kulkutieksi; sekä

h) muissa suhteissa noudatetaan asuntotontteja varten vahvistettuja voimassa olevia myyntiehtoja, lukuun ottamatta niiden IV. A. a), b) ja c) kohtien määräyksiä, jota paitsi rakennuspiirustukset on alistettava kiinteistölautakunnan tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi.

Helsingin kaupunkilähetyksen ja kaupungin välinen kiinteistövaihto. Helsingin kaupunkilähetyksen ilmoitettua suunnittelevansa toimintansa keskittämistä ja laajentamista kaupungin pohjoisosiin sekä olevansa tätä varten halukas myymään omistamansa Merimiehenkadun tontin n:o 29 kaupungille ja ottamaan osamaksuna ent. Harjun rukoushuoneen tontin n:o 61 Hämeentien varrella, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan Helsingin kaupunkilähetyksen kanssa sellaisen kiinteistöjen vaihdon, että kaupunkilähetykselle luovuttaa kaupungille rasitevapaana 6 kaupungin-osan korttelissa n:o 114 olevan talon ja tontin n:o 29 Merimiehenkadun varrella sitä vastaan, että kaupunki luovuttaa kaupunkilähetykselle 12 kaupungin-osan korttelissa n:o 358 omistamansa tontin n:o 61 Hämeentien varrella sekä suorittaa välirahana vaihtosopimusta allekirjoitettaessa 12 350 000 mk, minkä lisäksi vaihtosopimukseen on otettava kiinteistölautakunnan sopimat ehdot. Samalla kaupunginvaltuusto päätti merkitä v:n 1949 talousarvioon välirahan suorittamista varten 12 350 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Eräiden aluevaihtojen suorittaminen. Aviopuolisoiden V. ja S. Haajamon anottua saada

¹⁾ Kvsto 6 p. lokak. 522 §. — ²⁾ S:n 8 p. jouluk. 607 §.

vaihtaa Ala-Tikkurilan kylässä omistamansa tilan erääseen Pukinmäen alueeseen, koska heidän tilansa kautta tulisi rakennettavaksi valtamaantie, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan aviopuolisille V. ja S. Haajamolle kaupungin Malmin kylässä tässä kaupungissa omistamaan Sonabyn tilaan RN 5¹²⁶ kuuluvan, kaupungingeodeetin laatimaan, helmikuun 28 p:nä 1948 päivättyyn karttapiirroksen merkityn alueen, jonka pinta-ala on n. 1 178 m², ehdoin, että aviopuolisot Haajamo luovuttavat vastikkeena kaupungille rasitevapaana tämän kaupungin Ala-Tikkurilan kylässä omistamansa Hevoshaka 18 nimisen tilan RN 2²³⁹.

Koska Pukinmäen rakennussuunnitelman mukaan tarvittaisiin katumaata varten yhteensä 0.151 ha:n suuruinen alue K. A. Weiste oy:n omistamista tiloista, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan K. A. Weiste oy:lle kaksi kaupungin Malmin kylässä tässä kaupungissa omistamaan Sonaby nimiseen tilaan RN 5¹²⁶ kuuluvaa, karttapiirroksen n:o 2 752 merkittyä aluetta, joiden pinta-ala on yhteensä n. 0.498 ha, ehdoin, että K. A. Weiste oy. luovuttaa vastikkeena kaupungille rasitevapaana mainitussa Malmin kylässä omistamista tiloista RN 5⁵, 5⁵⁹ ja 5⁶¹ samaan karttapiirroksen merkityt kolme aluetta, pinta-alaltaan yhteensä n. 0.151 ha, sekä suorittaa kaupungille välirahana 625 000 mk, joka on maksettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen vaihtopäätöksen tekopäivästä lukien.

Kaupungin maan luovuttaminen maanhankintalain edellyttämiin tarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto oli päättänyt ³⁾ luovuttaa vapaaehtoisen maanluovutuksen muodossa maansaantiin oikeutetuille asunto- ja puutarhatontteja ns. Laajalahden alueelta ja myöntänyt ⁴⁾ varoja Laajalahden alueen tietöitä varten. Sittemmin kaupunginvaltuusto kuitenkin oli päättänyt ⁵⁾, että kaupunki lopettaa vapaaehtoisen toimintansa maanhankintalain toteuttamiseksi ja jättää lain täytäntöönpanon kaupungin omistamilla mailla valtion asianomaisten viranomaisten hoidettavaksi. Tästä johtuen tultaisiin maanlunastustoimistusta Laajalahden alueella piakkoin jatkamaan. Koska kuitenkin kaupunki oli käyttänyt mainitun alueen rakennustöihin jo n. 8 000 000 mk, mikä näin ollen oli sijoitettu melkein tuottamattomaan tarkoitukseen, kiinteistölautakunta oli ryhtynyt harkitsemaan keinoja, millä tämä pääoma saataisiin mahdollisimman pian kuoletetuksi. Jos alue pakkolunastettaisiin, maksettaisiin hinta maanhankintalain 66 §:n 2 momentin mukaan 15 vuoden kuluttua maksettavaksi erääntyvillä 4 %:n valtion velkasitoumuksilla. Mikäli taas tilat luovutetaan suoraan maanlunastuslautakunnan hyväksymille maansaantiin oikeutetuille vapaaehtoisilla kaupoilla maanhankintalain 74 §:n 1 momentin mukaisesti viimeistään 15 päivän kuluessa katselmustoituksesta, saisi kaupunki vapaasti sopia ostajan kanssa kauppahinnan maksutavasta. Koska kaupungin edun mukaista olisi, että luovutettavista alueista maksettava hinta mahdollisimman pian suoritettaisiin, kiinteistölautakunta oli huomauttanut, että viimeksi mainittu menettely olisi kaupungille huomattavasti edullisempi kuin jos alueet pakkolunastettaisiin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tällöin, muuttamaan aikaisempaa päätöstään ⁵⁾:

oikeuttaa kiinteistölautakunnan maanhankintalain 74 §:n mukaisesti myymään suoraan maansaantiin oikeutetuille kaupungin omistamista tiloista asunto- ja puutarhatontteja vahvistamastaan kauppahinnasta seuraavin ehdoin:

a) kauppahinta on suoritettava viimeistään 1 vuoden kuluessa kaupantekopäivästä joko käteisellä tai toisen korvauslain edellyttämällä korvausobligatioilla maksupäivän viralliseen pörssiin ostokurssiin tai Holding-yhtiön osuustodistuksilla, joiden arvona pidetään maksamatta olevan pääoman arvoa maksupäivän viralliseen pörssiin ostokurssiin, taikka käyttämällä edellä mainittuja maksutapoja rinnakkain;

b) mikäli tontit myydään muille kuin siirtoväkeen kuuluville maansaantiin oikeutetuille, on ehdoksi asetettava, että mikäli ostaja luovuttaa tonttinsa rakentamattomana 10 vuoden kuluessa kaupanteosta, kaupungille on maksettava korvauksena saman suuruisen määrä kuin millä kaupunki on tilan myynyt;

c) edellisessä kohdassa mainitun korvauksen vakuudeksi on vahvistettava kiinnitys myytyyn tonttiin parhaalla etuoikeudella maksamattoman kauppahinnan jälkeen; sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa alistamaan päättämänsä kaupat valtuuston hyväksyttäväksi.

¹⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 178 §. — ²⁾ S:n 31 p. maalisk. 179 §. — ³⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 68. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 96. — ⁵⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 71. — ⁶⁾ Kvsto 4 p. helmik. 79 §.

Kiinteistölautakunta oli sittemmin ilmoittanut, että n. kahden kuukauden aikana vapaaehtoisia kauppvoja tehtäessä oli käynyt ilmi, ettei kaupunki saa myydyksi suoraan asutettaville luovutettavaksi määrättyjä asuntotiloja ja tontteja yllä mainitun päätöksen mukaisilla maksuehdoilla, joten niitä olisi helpotettava. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myydessään maata maanhankintalain mukaisesti tarkoituksiin hyväksymään maksuvälineeksi asianomaisten maansaajien maanostolainana saamia, maanhankintalain 66 §:n 1 kappaleessa tarkoitettuja velkasitoumuksia enintään $\frac{3}{4}$:n määrään kokonaiskauppahinnasta ja sopimaan velaksi jäävän kauppahinnan suorittamisesta enintään kymmenen vuoden aikana vähintään 1/10 koko velasta käsittävien, vuosittain suoritettavien kuoletusmaksuain, jolloin velan koron suuruus on oleva yhtä suuri kuin Suomen pankin kulloinkin voimassa oleva alin diskonttokorko.

Espoon kuntaan asetettu maanlunastuslautakunta oli kokouksessaan syyskuun 10 p:nä 1948 käsitellyt kaupungin Espoon kunnassa omistamia tiloja Bredvik RN 1⁹ ja Alberga RN 2⁵⁸¹, joista edellinen kuuluu Bredvikin yksinäistaloon ja jälkimmäinen Iso-Huopalahden kylään sekä tällöin ilmoittanut päätöksensä aikovansa käyttää maanhankintalain tarkoituksiin erinäisiä Laajalahden asutussuunnitelmaan merkittyjä asuntotontteja ja asuntotiloja, joista tonttien yhteinen pinta-ala oli n. 7.1 ha ja asuntotilojen n. 6.5 ha. Koska kaupunki ei ollut saanut myydyksi kyseisiä alueita vapaaehtoisin kaupun suoraan asutettaville eikä kaupungilla ollut esitettävänä sellaisia perusteita, joilla mainittujen alueiden säilyminen edelleen kaupungin omistuksessa voitaisiin suojata, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Espoon kuntaan asetetun maanlunastuslautakunnan kautta valtiolle maanhankintalain tarkoituksiin kaupungin omistamasta Alberga nimisestä tilasta RN 2⁵⁸¹ Espoon pitäjän Storhoplaksin kylässä yhteensä n. 13.6 ha:n suuruiset määrälalat, jotka vastaavat kaupunginvaltuuston syyskuun 4 p:nä 1946 hyväksymään ³⁾ Laajalahden asutusalueen rakennussuunnitelmaehdotukseen merkittyjä asuntotontteja n:o 1—4 korttelissa n:o 116, n:o 1—3 korttelissa n:o 117, n:o 1—3, 5—7 ja 10 korttelissa n:o 118, n:o 1—10 korttelissa n:o 119, n:o 1—4 korttelissa n:o 120, n:o 1, 2 ja 4 korttelissa n:o 121, n:o 1—4 korttelissa n:o 122, n:o 1—4 korttelissa n:o 123, n:o 1—3 korttelissa n:o 124, n:o 1—3 korttelissa n:o 125, ja n:o 1 ja 3 korttelissa n:o 126, sekä asuntotiloja n:o 14—19 korttelissa n:o 132, ja n:o 5—9 korttelissa n:o 133, 5 500 000 mk:n kauppahinnasta ja ehdoin:

että kauppahinta maksetaan maanhankintalain 66 §:n toisessa kappaleessa tarkoitetuilla valtion velkasitoumuksilla;

että myydyistä alueesta muodostettavat tilat eivät tule saamaan osuutta kantatilan osuuteen yhteisistä etuuksista; sekä

että kaupunki luovuttaa ostajalle käyttöoikeuden rakennussuunnitelmaehdotuksen mukaisesti teihin, jotka valtiolla on oikeus rakentaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupat, joilla kiinteistölautakunta oli myynyt maansaantiin oikeutetuille tontteja Laajalahden, Talin ja Tuomarinkylän asuntoalueilta.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ erinäisin ehdoin purkamaan autonkuljettaja V. Turtan ja tehdastyöntekijä K. O. Gyllströmin kanssa tekemänsä Laajalahden asuntoalueen tonttikauppaa.

Tontin luovuttaminen Pakilan kirkon kannatusyhdistykselle. Pakilan kirkon kannatusyhdistys, joka oli pakkoluovutuksen johdosta menettänyt seurakuntatalonsa, oli anonut saada uuden seurakuntatalon rakentamista varten sopivan tontin Pakilasta. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Pakilan kirkon kannatusyhdistykselle kaupungin Pakilan kylässä tässä kaupungissa omistamaan Murmāstars nimiseen tilaan RN 2⁵ kuuluvan, n. 2 600 m²:n suuruisen alueen rakennussuunnitelman korttelista n:o 115 338 000 mk:n kauppahinnasta, joka oli suoritettava käteisellä 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä lukien ja ehdoin, että myytävään alueeseen sisältyvää osaa Rajatiestä saadaan käyttää yleistä liikennettä varten siihen asti kuin tie käy tarpeettomaksi rakennussuunnitelman tai asemakaavan mukaisten uusien katujen tultua rakennetuiksi.

Tontin myynti orpolasten koulukotia varten. Koulukotisäätiö Ainola niminen säätiö, jonka tarkoituksena on huolehtia varattomien orpolasten kouluttamisesta perustamalla

¹⁾ Kvsto 12 p. toukok. 265 §. — ²⁾ S:n 6 p. lokak. 493 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 91. — ⁴⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 177 §, 21 p. huhtik. 220 §, 12 p. toukok. 266 § ja 27 p. lokak. 544 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. kesäk. 377 § ja 15 p. jouluk. 637 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. maalisk. 176 §.

sitä silmällä pitäen Helsinkiin erityinen koulukoti, oli anonut saada koulukodin rakentamista varten tontin Laajalahden asuntoalueelta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Koulukotisäätiö Ainola nimiselle säätiölle, jonka kotipaikka on Helsingin kaupunki, omistamastaan Bredvik nimisestä tilasta RN 1⁹ Bredvikin yksinäistaloa Espoon pitäjässä n. 6 903 m²:n suuruisen määrään, joka vastaa kaupunginvaltuuston syyskuun 4 p:nä 1946 hyväksymään Laajalahden asutusalueen rakennussuunnitelmaehdotukseen merkittyä asuntotilaa n:o 1 korttelissa n:o 31 ehdoin:

että kauppahinta on 1 000 000 mk, josta 150 000 mk on suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä ja 850 000 mk 8 %:n korolla 3 kuukauden kuluessa edellä mainitusta päivästä;

että kauppakirja alueesta allekirjoitetaan vasta sitten, kun säätiön sääntöihin on tehty sellainen muutos, että säätiön tarkoituksena on perustaa koulukoti orpolapsia varten Helsingin kaupungilta ostettavalle tontille;

että säätiö on velvollinen rakentamaan ostamalleen tontille 2 000 m³ käsittävän, orpolasten koulukodiksi tarkoitettun rakennuksen vesikattoon joulukuun 31 p:ään 1952 mennessä uhalla, että sen muussa tapauksessa on maksettava kaupungille 1 000 000 mk, minkä sitoumuksen täyttämisen vakuudeksi kaupungilla on oikeus saada kiinnitys parhaalla etuoikeudella myydystä määräälasta muodostettuun tilaan; sekä

että muissa suhteissa noudatetaan tavanmukaisia myyntiehtoja.

Koulutonttien luovuttaminen. Kaupunginvaltuusto oli oikeuttanut kiinteistölautakunnan, sen jälkeen kun tarpeellinen asemakaava ja tonttijako on vahvistettu, myymään Munksnäs svenska skolförening yhdistykselle n. 6 790 m²:n suuruisen tontin Munkkiniemestä. Yhdistys oli sittemmin, huomauttaen, että tulee ilmeisesti kestämaan vielä kauan, ennen kuin Munkkiniemen asemakaava vahvistetaan, anonut, että alue jo nyt myytäisiin sille, koska yhdistyksellä oli aikomus jo kertomusvuoden kesänä ryhtyä rakentamaan koulutaloa mainitulle alueelle ja rahoituksen vuoksi tonttiin olisi saatava kiinnityksiä. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ tällöin muuttaa päätöstään ³⁾ koulutontin luovuttamisesta Munksnäs svenska skolförening yhdistykselle siten, että kiinteistölautakunta oikeutetaan myymään mainitulle yhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle kaupungingeodeetin laatimaan, maaliskuun 17 p:lle 1947 päivättyyn karttapiirroksen merkitty n. 6 790 m²:n suuruinen alue, joka käsittää Helsingin kaupungin Munkkiniemen kylässä tässä kaupungissa omistamat tilat Tomt. 4 kv. 15 RN 1⁵⁹⁴ ja Tomt. 5 kv. 15 RN 1⁵⁹⁷ sekä osia kaupungin samassa kylässä omistamista tiloista Tomt. 8 kv. 15 RN 1⁵⁹², Tomt. 3 kv. 15 RN 1⁵⁹⁵ ja Tomt. 7 kv. 15 RN 1⁵⁹⁶ jo ennen kuin asemakaava on vahvistettu ja muuten kaupunginvaltuuston aikaisemmassa päätöksessä mainituin ehdoin.

Kaupunginhallitus oli päättänyt ⁴⁾ varata kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimaan piirustukseen n:o 2 684 merkityn, n. 7 500 m²:n suuruisen Laajalahdentien ja Lokkalan tien kulmassa Munkkiniemessä sijaitsevan alueen myytäväksi Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle. Koska mainitun yhdistyksen ylläpitämässä Munkkiniemen yhteiskoulussa tilan ahtaus oli tullut niin suureksi, että oli välttämätöntä ryhtyä rakentamaan uutta koulutaloa, johon ei kuitenkaan voitu ryhtyä, ellei yhdistyksellä ollut omistusoikeutta tonttiin, Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistys oli anonut, että kysymyksessä oleva alue jo nyt myytäisiin sille määräälanana erotettavaksi itsenäiseksi tilaksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle kaupungin Munkkiniemen kylässä tässä kaupungissa omistamasta Munkkiniemen tilasta RN 1¹³⁰ kaupungingeodeetin laatimaan, syyskuun 22 p:lle 1948 päivättyyn karttapiirroksen merkityn n. 7 481,8 m²:n suuruisen määrään 5 400 000 mk:n kauppahinnasta ja muuten noudattaen niitä ehtoja, jotka valtuusto maaliskuun 4 p:nä 1936 oli vahvistanut käytettäväksi oppikoulutontteja luovutettaessa, sekä lisäksi ehdoin, että kaupunki ei sitoudu rakentamaan myydyn alueen viereisiä katuja, ennen kuin se on siihen velvollinen asemakaavalain määräysten mukaan.

Erään Kulosaaren tontin myynti. Hallitusneuvos A. O. Tuominen oli anonut, että kaupunki myisi hänelle Kulosaarella omistamansa Brändöntien tontin n:o 25 asuinrakennuksen rakentamista varten sekä ilmoittanut, että hakijan, kaupungin ja Oy. Mankala

¹⁾ Kvsto 6 p. lokak. 492 §. — ²⁾ S:n 10 p. maalisk. 138 §. — ³⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 71. — ⁴⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 189. — ⁵⁾ Kvsto 17 p. marrask. 582 §.

ab:n kesken käydyissä neuvotteluissa oli sovittu siitä, että hakija luovuttaa Iitin pitäjän Sitikkalan kylässä omistamansa tilan, joka Mankalan voimalaitosrakennuksen johdosta tulee joutumaan kokonaisuudessaan veden valtaan Oy. Mankala ab:lle mm. ehdoin, että kaupunki myy Kulosaarella olevan edellä mainitun tontin hakijalle. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään hallitusneuvos A. O. Tuomiselle kaupungin Kulosaaren kylässä tässä kaupungissa omistamasta Brändö villastad Helsinki nimisestä tilasta RN 1⁹⁰⁸ n. 1 400 m²:n suuruisen määräään, joka vastaa Kulosaaren rakennussuunnitelman korttelissa n:o 11 n:olla 57 a merkittyä asuntotonttia, 640 000 mk:n kauppahinnasta, joka on suoritettava käteisellä 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä lukien, sekä ehdoin, että ostajan ja Oy. Mankala ab:n välillä on tehty näiden välisissä neuvotteluissa sovittu sopimus ostajan Iitin pitäjän Sitikkalan kylässä omistaman Väinölä nimisen tilan RN 3⁷ luovuttamisesta Oy. Mankala ab:lle.

Tonttien varaaminen Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle. Oikeuttaessaan kiinteistölautakunnan myymään Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle 13 kaupunginosan korttelin n:o 411 tontit n:o 7, 9 ja 11, kaupunginvaltuusto oli päättänyt ²⁾ varata saman korttelin tontit n:o 13, 16, 18 ja 20 myytäväksi mainitulle ylioppilaskunnalle v:n 1947 loppuun mennessä. Ylioppilaskunnan kuitenkin ilmoitettua, että vallitsevan rakennusainetilanteen johdosta sekä rahoitusvaikeuksien takia ylioppilaskunta ei ollut vielä päässyt toteuttamaan Domus academican toista rakennusvaihetta, kaupunginvaltuusto, ylioppilaskunnan anomukseen suostuen, päätti ³⁾ varata korttelin n:o 411 tontit n:o 13, 16, 18 ja 20 Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle v:n 1949 loppuun.

Tontin varaaminen oopperataloa varten. Suomalainen ooppera oy. oli, huomauttaen, että nykyinen oopperarakennus oli epätarkoituksenmukainen ja vaatisi suhteettoman suuria uudistus- ja korjaustöitä, anonut, että uuden oopperatalon rakentamista varten luovutettaisiin sille kortteli n:o 215 c. Kiinteistölautakunta oli huomauttanut, että kaupunginvaltuusto oli helmikuun 11 p:nä 1919 päättänyt varata korttelin n:o 403 a kokonaisuudessaan Suomalaiselle ooppera oy:lle oopperatalon paikaksi, mutta sittemmin kun yhtiön kanssa ei vielä ollut sovittu luovutusehdoista eikä yhtiö ollut ilmoittanut milloin se voi toteuttaa rakennussuunnitelmansa, kesäkuun 16 p:nä 1926 päättänyt myydä valtiolle eduskuntatalon paikaksi alueen, mihin kokonaisuudessaan sisältyi oopperataloa varten varattu kortteli n:o 403 a. Koska siis kaupunki oli aikaisemmin varannut oopperaa varten tontin, jonka se sittemmin kuitenkin oli luovuttanut toiseen tarkoitukseen ja ooppera aikoinaan oli uhrannut kustannuksia mm. piirustusten laatimiseen, kiinteistölautakunta ilmoitti olevansa sitä mieltä, että anomukseen uuden tontin varaamisesta olisi suhtauduttava myönteisesti. Kuitenkaan ei lautakunnan mielestä yhtiön nyt pyytämää korttelia voitu varata tarkoitukseen, ennen kuin Helsingin keskiosien asemakaavan aatekilpailu on ratkaistu, koska anottu kortteli kuului alueeseen, jota kilpailu koskee. Kaupunginhallitus oli oopperan 75-vuotisjuhlan vuoksi päättänyt oopperalle ilmoittaa, että kaupunki periaatteessa on suostuvainen luovuttamaan tontin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen ilmoittaa Suomalaiselle ooppera oy:lle, että kaupunki on suostuvainen, sitten kun Helsingin keskiosien asemakaavan aatekilpailu on ratkaistu, nimelliskuokasta vuokraamaan tai myymään yhtiölle oopperatalon rakentamista varten sopivan tontin mm. ehdoin, että, mikäli tontti myydään, kauppahinta saa jäädä korottomaksi lainaksi niin pitkäksi aikaa kun tonttia käytetään oopperaa varten.

Laulu-Miehet yhdistyksen tontin luovuttaminen osakeyhtiölle. Kaupunginvaltuusto oli oikeuttanut ⁵⁾ kiinteistölautakunnan myymään Laulu-Miehet yhdistykselle Hietaniemenkadun tontin n:o 2 mm. ehdoin, että jos omistusoikeus tonttiin ennen kuin 10 vuotta on kulunut kiinteistölautakunnan myyntipäätöksen tekopäivästä, siirtyy toiselle, ostaja on velvollinen suorittamaan kaupungille korvausta 150 % kauppahinnasta, eli 1 687 500 mk. Laulu-Miehet yhdistys oli nyttemmin ilmoittanut, että rakennuskustannukset olivat kohonneet niin, ettei yhdistys yksinään voinut saattaa rakennushanketta päätökseen vaan että sen oli ollut tehtävä sopimus Säveltäjain tekijäinoikeustoimisto Teoston, Rikkihappo- ja superfosfaattitehtaat oy:n ja Teräsbetoni oy:n kanssa siitä, että rakennushanketta varten perustetaan yhtiö, nimeltä Laulu-Miesten kiinteistö oy., jolle tontti myydään ja

¹⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 175 §. — ²⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 70. — ³⁾ Kvsto 28 p. tammik. 43 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. jouluk. 634 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 70.

jonka osakepääomasta Laulu-Miehet yhdistys omistaa 60 % ja mainitut yhteisöt yhteensä 40 %. Koska yhtiön muodostaminen ja tontin luovuttaminen sille ei ole keinottelulain toimenpide, vaan ainoa mahdollisuus, jolla rakennushanke saadaan toteutetuksi, Laulu-Miehet yhdistys oli anonut, ettei kaupunginvaltuuston päättämää korvausta tarvitsisi suorittaa, vaikka tontti myydään edellä mainitulle yhtiölle. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että mikäli Laulu-Miehet yhdistys luovuttaa tontin n:o 2 Hietaniemenkadun varrella 13 kaupunginosan korttelissa n:o 411 osakeyhtiölle, jonka osakekannasta yhdistys omistaa vähintään 60 %, yhdistyksen ei tarvitse suorittaa tontin myymisen varalta sovittua korvauksesta enempää kuin 675 000 mk, kuitenkin edellytyksellä, että yhdistys sitoutuu maksamaan korvauksen jäännöksen, jos sen hallussa olevien yhtiön osakkeiden lukumäärä 10 vuoden kuluessa huhtikuun 30 p:stä 1945 lukien alenee alle 60 %:n yhtiön osakekannasta.

Munkkiniemen yhdyskunnanvaltuuston erään tontin myyntiä koskeva valitus. Kaupunginvaltuuston valitettua ²⁾ lääninhallitukseen Munkkiniemen yhdyskunnanvaltuuston päätöksestä, joka koski yhdyskunnan omistamien Riihitien tonttien n:o 12 ja 14 sekä viimeksi mainitulle tontille rakennetun, yhdyskunnan omistaman kiinteistön myymistä Munkkiniemen säätiölle, lääninhallitus oli valituksen johdosta helmikuun 21 p:nä 1947 poistanut yhdyskunnanvaltuuston päätöksen. Munkkiniemen säätiön haettua muutosta lääninhallituksen päätökseen korkeimmalta hallinto-oikeudelta merkittiin ³⁾ sittemmin tiedoksi ilmoitus, että korkein hallinto-oikeus oli syyskuun 30 p:nä 1947 antamallaan päätöksellä katsonut, ettei ollut esitetty syytä lääninhallituksen päätöksen muuttamiseen.

Herttoniemen tehdastontin myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁴⁾ myymään Helsingin osuuskauppa nimiselle osuuskunnalle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle Elo niminen tila RN 2⁴ Helsingin kaupungin Herttoniemen kylässä 11 000 000 mk:n kauppahinnasta, joka on suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä, ja rakennusvelvollisuuteen nähden ehdoin, että ostaja sitoutuu rakentamaan tilalle vesikattoon vähintään 8 000 m³ käsittävän kivisen tehdas- ja varastorakennuksen kolmen ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa tavanmukaisella uhalla sekä muuten Herttoniemen teollisuusalueen tavanmukaisin myyntiehdoin.

Pitäjännäen tehdastonttien myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään seuraavat Pitäjännäen teollisuusalueen tontit alla mainituista kauppahinnoista, jotka oli suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan tonttia koskevan myyntipäätöksen tekopäivästä ja rakennusvelvollisuuteen nähden ehdoin, että kyseisille tonteille rakennettiin vesikattoon alla mainitut rakennukset kolmen ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa tavanmukaisella uhalla sekä muuten Pitäjännäen teollisuusalueen suhteen noudatettavien myyntiehdoin:

Mirka oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle 46 kaupunginosan korttelissa n:o 12 Valimontien varrella oleva tontti n:o 4 2 360 000 mk:n kauppahinnasta, jolloin tontille oli rakennettava vähintään 2 200 m³ käsittävä kivinen tehdas- ja varastorakennus ⁵⁾;

Bang & Co oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle tontti n:o 8 Pitäjännäen teollisuusalueen korttelista n:o 16 2 000 000 mk:n kauppahinnasta, jolloin tontille oli rakennettava vähintään 1 750 m³ käsittävä kivinen tehdas- ja varastorakennus ⁶⁾; sekä

Oy. Paperitukku ab:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle 46 kaupunginosan korttelissa n:o 16 Takomontien varrella oleva tontti n:o 4 ja Hiomontien varrella oleva tontti n:o 7 3 400 000 mk:n yhteisestä kauppahinnasta, jolloin tonteille yhteisesti oli rakennettava vähintään 3 500 m³ käsittävä tehdas- ja varastorakennus ⁷⁾.

Rakennustoiminnan elvyttämistä ja tonttien myynnin järjestämistä koskeva vtn Lappi-Seppälän ym. aloite päätettiin ⁸⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Vesialueen myynti ja vuokraaminen. Insinööri A. E. Nikander, joka erehdyksessä oli täyttänyt Kulosaarissa sijaitsevan tonttinsa itärajalta olevaa kaupungin omistamaa vesialuetta ja lisäksi rakentanut tontilleen varastorakennuksen, joka ylitti rajan 2 m:llä sekä laiturin, joka myöskin osaksi ulottui kaupungin omistamalle vesialueelle, oli anonut saada ostaa n. 5 m:n levyisen kaupungin omistaman vesialueen tonttinsa itärajalta, jolloin myöskin hänen vanha laiturinsa suurimmaksi osaksi tulisi sijaitsemaan hänen omistamalleen maalla. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään

¹⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 635 §. — ²⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 85. — ³⁾ Kvsto 28 p. tammik. 27 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. lokak. 490 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. toukok. 267 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. lokak. 491 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 42 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. toukok. 295 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 137 §.

insinööri A. E. Nikanderille kaupungin Kulosaaren kylässä tässä kaupungissa omistamiin tiloihin Brändö-villastad-Helsinki RN 1⁹⁰⁸ ja Brändö RN 1¹ kuuluvan kaupungingeodeetin helmikuun 21 p:lle 1948 päivätyyn karttapiirroksen punaisella värillä merkityn vesialueen, jonka pinta-ala on n. 420 m², eri tilaksi erotettavaksi, 147 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta, mikä on suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä lukien, sekä vuokraamaan myytävän alueen vierestä vanhan laiturin alueen tammikuun 1 p:stä 1948 lukien 20 vuodeksi eli joulukuun 31 p:ään 1967 saakka 10 000 mk:n suuruisesta kertakaikkisesta vuokrasta, joka on suoritettava samanaikaisesti kauppahinnan kanssa.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset

Asuntotonttien vuokraaminen Herttoniemestä maanhankintalain edellyttämiin tarkoituksiin. Kiinteistölautakunta oli ilmoittanut, että maanlunastuslautakunnan esittämän asutussuunnitelman mukaan kaupungin oli täytettävä maanhankintalakiin perustuva luovutusvelvollisuutensa luovuttamalla mm. Herttoniemestä Mäkelän tilan RN 4³ alueelta ensi tilassa maata asutustarkoituksiin, sekä että maanlunastuslautakunta oli suostunut siihen, että kyseinen luovutusvelvollisuus saatiin täyttää kaupungille edullista vuokrausmenetelmää käyttämällä. Alueelta luovutettavien omakotitonttien luku oli 43. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan asuntotontteja maanhankintalain tarkoituksiin kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimien suunnitelmien n:o 2 790—2 791 mukaisesti Herttoniemen kylään kuuluvalta Mäkelän tilan RN 4³ alueelta seuraavin ehdoin:

1) Vuokra-aika päättyy joulukuun 31 p:nä 2 000;

2) Vuokran keskimääräinen suuruus on huhtikuun 1 p:ään 1951 saakka 7 mk m²:ltä, josta kiinteistölautakunta on oikeutettu poikkeamaan tontin laadusta riippuen enintään 10 %. Edellä mainitun päivän jälkeen on vuokran suuruus riippuva sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä elokuun 1938—heinäkuun 1939. Perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 1 mk m²:ltä, ellei tontin laatu ole aiheuttanut tähän enintään 10 %:iin nousevaa poikkeusta, sekä perusindeksinä 100.

3) Sikäli kun alueelle tulee rakennettavaksi viemärit tai niiden lisäksi vielä puhdistuslaitos, vuokramiehet ovat velvolliset maksamaan niin paljon entistä korkeamman vuokran, että vuosivuokran lisäys vastaa 6 % siitä korvausmäärästä, jonka kaupunki olisi oikeutettu perimään kyseisten tonttien yksityisiltä omistajilta.

4) Vuokramiehet sitoutuvat antamaan teiden kunnossapidon, siihen luettuna niiden uudelleen päällystäminen, kaupungin rakennustoimiston huoleksi tämän määräämästä maksusta.

5) Muutoin noudatetaan tavanomaisia omakotitonttien vuokrausehtoja sellaisin poikkeuksin, että tonteille saadaan asuinrakennuksen lisäksi rakentaa yksi talousrakennus, että rakennusvelvollisuus on täytettävä viiden vuoden kuluessa vuokrakauden alkamisesta ja että kaupunki sitoutuu rakentamaan tonttien käytölle tarpeelliset tiet joulukuun 31 p:ään 1949 mennessä.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että v:n 1949 talousarvioon otetaan 3 100 000 mk:n suuruinen määräraha käytettäväksi yllä mainitulle alueelle suunniteltujen teiden rakentamiseen ja aukion kunnostamiseen sekä että yleisten töiden lautakunta oikeutetaan jo kertomusvuonna käyttämään tätä määrärahaa.

Vuokrasopimusten indeksimääräysten edellyttämien vuokrankorotusten toimeenpanon lykkääminen. Sen johdosta, että asuntokiinteistöjen taloudellinen asema yhä edelleen nousseiden hoitokulujen ja verojen vuoksi oli entisestään huonontunut, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että niin kauan kun huoneenvuokrasäännöstely jatkuu, kuitenkin enintään maaliskuun 31 p:ään 1951 saakka, vuokrasopimusten indeksimääräysten edellyttämiä vuokrankorotuksia ei toimeenpanna asunto-osakeyhtiöille ja Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4 nimiselle yhtiölle vuokrattuihin tontteihin nähden.

Kansakoulutonttien varaaminen Munkkiniemestä ja Käpylästä. Kaupunginvaltuusto

1) Kvsto 15 p. syysk. 468 §. — 2) Kvsto 21 p. huhtik. 222 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 85.

päätettiin¹⁾ varata ruotsinkielisiä kansakouluja varten Munkkiniemestä tontin, joka käsittää Munkkiniemen uuden asemakaavaehdotuksen mukaisen korttelin n:o 30 061 ja Käpylästä n. 7 000—7 500 m²:n laajuisen tontin Arabiankadun ja Vuorelankadun risteyksestä, lähinnä nykyisestä korttelista n:o 880 myöhemmin laadittavan asemakaavanmuutoksen mukaisesti, sekä antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laadituttaa viimeksi mainitun tontin muodostamiseksi tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen.

Tontin vuokraaminen Pakilasta lastentarha-terveystalon rakentamista varten. Mannerheimin lastensuojeluliiton Pakinkylän osasto oli huomauttanut, että Pakilassa toimiva 25 lapsen lastentarha, joka kertomusvuoden alusta lukien oli siirtynyt²⁾ kokonaan kaupungin haltuun, oli osoittautunut aivan liian pieneksi sekä että Länsi-Pakilan äitiys- ja lastenneuvola Lepolan koulussa toimi täysin epätyytyttävissä olosuhteissa kahdessa pienessä huoneessa kellarikerroksessa. Yhdistys piti tämän vuoksi välttämättömänä ajankohdittaisen lastentarha-terveystalon rakentamista Pakilaan sekä anoi, että kaupunki luovuttaisi sille tarkoitukseen sopivan ilmaisen tontin ja myöntäisi 4 000 000 mk:n suuruisen avustuksen mainitun talon rakentamista varten. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Mannerheimin lastensuojeluliiton Pakinkylän osastolle kaupungin Pakilan kylässä omistamasta Murmästars nimisestä tilasta RN 2⁵ rakennussuunnitelman kortteliin n:o 116 kuuluvan 3 000 m²:n suuruisen alueen ehdoin:

että vuokra-aika on toukokuun 1 p:stä 1948 joulukuun 31 p:ään 2 000;

että vuosivuokra on toukokuun 1 p:n 1948 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana 15 600 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1953 lukien riippuvainen v:n 1938—39 elinkustannusindeksistä noudattamalla 20 %:n indeksivaihtelua ja pitämällä indeksiä 100 vastaavana perusvuokrana 2 500 mk vuodessa;

että rakennussuunnitelman tai asemakaavan mukaisten katujen tultua rakennetuiksi kohoo vuokra seuraavan huhtikuun 1 p:stä kaksinkertaiseksi ja viemärien tultua rakennetuiksi kolminkertaiseksi;

että vuosivuokraa ei kanneta siltä ajalta, jona alueelle rakennettavaa rakennusta käytetään yleishyödyllistä neuvolatoimintaa tai lastentarhatoimintaa varten;

että kaupunki pidättää itselleen oikeuden käyttää alueeseen sisältyvää Rajatien osaa yleistä liikennettä varten siihen saakka, kunnes mainittu tie käy tarpeettomaksi rakennussuunnitelman tai asemakaavan mukaisten uusien katujen tultua rakennetuiksi; sekä

että muuten noudatetaan tavannomukaisia vuokraehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa tontin vuokraajan kanssa lähemmin sopimaan niistä ehdoista, joilla kaupunki talon valmistuttua saisi oikeuden käyttää siinä olevia huoneistoja edellyttäen, että kaupunki myöntää rakennusavustuksena 4 000 000 mk.

Tontin vuokraaminen Haagasta terveystaloa varten. Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Haagan osaston antotta, että sille luovutettaisiin terveystalon rakentamista varten korvauksetta Haagan korttelin n:o 88 pohjoispäässä oleva tila RN 2³⁷² kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan mainitulle yhdistykselle Haagan kylässä tässä kaupungissa olevan n. 1 886 m²:n suuruisen Tomt 28 kv. 88 nimisen tilan RN 2³⁷² seuraavin ehdoin:

1) vuokra-aika on toukokuun 1 p:stä 1948 joulukuun 31 p:ään 2 000;

2) vuosivuokra on toukokuun 1 p:n 1948 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana 52 800 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1953 lukien riippuvainen v:n 1938—39 elinkustannusindeksistä noudattaen 20 %:n vaihtelua ja pitämällä perusindeksiä 100 vastaavana perusvuokrana 8 400 mk vuodessa;

3) vuosivuokraa ei kanneta siltä ajalta, jona tilaa käytetään yleishyödylliseen terveydenhoitotyöhön paikallisen väestön hyväksi;

4) terveystalon valmistuttua siinä olevat neuvola- ja asuinhuoneistot luovutetaan kaupungin käyttöön kohtuullisesta vuokrasta, mikäli kaupunki niin haluaa;

5) tilalle rakennettaessa on noudatettava Helsingin kaupungin voimassa olevaa rakennusjärjestystä ottamalla lisäksi huomioon, että rakennettu ala saa olla enintään $\frac{1}{4}$ tilan pinta-alasta, rakennuskorkeus enintään 14 m ja rakennuksen maanpäällinen tilavuus enintään 5 000 m³ sekä että rakennuksen sijoituksessa noudatetaan kiinteistölautakunnan määräyksiä;

¹⁾ Kvsto 6 p. lokak. 505 §. — ²⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 64. — ³⁾ Kvsto 21 p. huhtik. 218 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. huhtik. 219 §.

6) kaupunki on korvauksetta oikeutettu saamaan takaisin omaan käyttöönsä vuokrasta tilasta ne osat, jotka asemakaavan tai asemakaavaehdotuksen mukaan on merkitty katumaaksi;

7) muuten noudatetaan tavanmukaisia vuokraehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että kysymyksessä olevalle alueelle asemakaavassa vahvistetaan edellä 5) kohdassa mainittu rakennusoikeus.

Tonttien vuokraaminen lasten päiväkotia varten. Suomen punaisen ristin anottua kaupungilta tonttia, mille se voisi siirtää kaupungilta ostamansa Snellmaninkadun 18:ssa sijainneen vanhan puisen piharakennuksen, joka oli tarkoitus sisustaa lasten päiväkodiksi, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Suomen punaiselle ristille lasten päiväkodin rakentamista varten n. 1 650 m²:n suuruisen alueen tontin n:o 1 korttelissa n:o 884 pohjoispäästä ehdoin:

että vuokra-aika on joulukuun 1 p:stä 1948 joulukuun 31 p:ään 1963;

että vuosivuokra on 57 750 mk joulukuun 1 p:n 1948 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana, minkä jälkeen se on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa indeksi elokuun 1938—heinäkuun 1939 on 100 siten, että indeksiä 100 vastaava perusvuosivuokra on 8 250 mk ja että indeksivaihtelut otetaan huomioon täysin 20 %:ein;

että vuokraa ei kanneta niin kauan kun tontilla ylläpidetään yleistä lasten päiväkotia;

että vuokramiehellä ei ole oikeutta ilman kiinteistölautakunnan lupaa siirtää vuokraoikeutta kolmannelle; sekä

että muutoin noudatetaan tavanomaisia ehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi tarpeellisen asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen laadittamisen.

Malmin lastenystävät yhdistys oli anonut, että sen hallittavaksi luovutettaisiin vuokravana tontti Malmilta paikkakunnalla kipeästi tarvittavan lasten päiväkodin perustamista varten. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Malmin lastenystävät yhdistykselle U 83 nimisen tilan RN 6¹⁴⁸ Helsingin kaupungin Tapanilan kylässä ehdoin:

että vuokra-aika on tammikuun 1 p:stä 1949 joulukuun 31 p:ään 2 000;

että vuosivuokra on tammikuun 1 p:n 1949 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana 18 400 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1953 alkaen riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa elokuun 1938—heinäkuun 1939 on 100 siten että perusvuokrana pidetään 2 250 mk ja perusindeksinä 100, ja että indeksivaihtelut otetaan huomioon täysin 20 %:ein;

että alueelle vahvistettavan asemakaavan mukaisten katujen tultua rakennetuiksi kohoaa vuokra seuraavan huhtikuun 1 p:stä kaksinkertaiseksi ja viemärien tultua rakennetuiksi vastaavasti kolminkertaiseksi;

että vuosivuokra ei kanneta siltä ajalta, kun tonttia käytetään yleishyödylliseen lastentarhatoimintaan ja sillä ylläpidetään lastentarhaa, joka palvelee sen ympäristön yleistä tarvetta;

että vuokramies ei ole oikeutettu ilman kiinteistölautakunnan lupaa siirtämään vuokraoikeutta kolmannelle; sekä

että muuten noudatetaan tavanmukaisia vuokraehtoja.

Tontin varaaminen Vallilan kirjastotaloa varten. Valtuusto päätti ³⁾ varata kaupunginkirjaston haarakirjaston rakennusta varten 22 kaupunginosan korttelissa n:o 706 sijaitsevan Salmintien tontin n:o 6.

Tonttien varaaminen kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen päivystysasentajien asuinrakennuksia varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että sähkölaitoksen päivystysasentajien asuinrakennuksia varten varataan Runeberginkadun tontti n:o 63 ja Kivelänkadun tontti n:o 7 sekä kaasulaitoksen asentajien asuinrakennusta varten Kivelänkadun tontti n:o 5 sekä että v:n 1949 talousarvioon merkitään 25 000 000 mk:n suuruinen määräraha talon rakentamista varten Kivelänkadun tontille n:o 7.

Lisäalueen vuokraaminen Stadion-säätiölle. Stadionin laajentamista varten v:n 1952 olympiakisoja silmällä pitäen kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan muuttamaan kaupungin ja Stadion-säätiön välillä helmikuun 15 p:nä 1934 tehtyä vuokrasopimusta ⁶⁾ siten, että säätiölle vuokrattu alue tammikuun 1 p:stä 1949 lukien

¹⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 632 §. — ²⁾ S:n 15 p. jouluk. 633 §. — ³⁾ S:n 15 p. jouluk. 647 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. marrask. 586 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. jouluk. 641 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 13—16.

käsittää kaupunginvaltuuston hyväksymän asemakaavan ja tonttijaonmuutoksen ¹⁾ mukaisen tontin n:o 3 14 kaupunginosan korttelissa n:o 514, pinta-alaltaan n. 49 216,9 m² sekä että vuosivuokra mainitusta päivästä on kaikkiaan 1 500 mk.

Lisäalueen luovuttaminen Helsingin ja Viipurin yksityisille kreikkalaiskatolisille yhdyskunnille. Helsingin yksityinen kreikkalaiskatolinen yhdyskunta oli anonut, että sille hautausmaan laajentamista varten luovutettaisiin määräämättömäksi ajaksi n. 1 900 m²:n suuruinen alue aikaisemmin luovutettujen alueiden vierestä hautausmaaksi ja kirkon laajentamista varten. Kiinteistölautakunta oli lausunnossaan ilmoittanut, ettei hautausmaan laajentaminen vapaiden hautapaikkojen lisäämiseksi vielä ollut ajankohtainen, mutta että sen laajentaminen pohjoiseen päin 5 m:n levyisellä kaistaleella oli katsottava tarpeelliseksi. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan Helsingin ja Viipurin yksityisille kreikkalaiskatolisille yhdyskunnille niiden ennestään hallitseman alueen pohjoispuolelta 5 m:n levyisen ja n. 175 m²:n suuruisen maa-alueen ehdoin:

että luovutettavaa aluetta ei saada käyttää hautapaikoiksi vaan on sitä hoidettava puistona;

että alue on aidattava kiinteistölautakunnan hyväksymällä siistillä kivi- tai rauta-aidalla, jonka tulee olla valmiina viimeistään joulukuun 31 p:nä 1949;

että ellei näitä määräyksiä noudateta kaupunki on oikeutettu saamaan korvauksetta nyt luovutettavan alueen oman käyttöönsä viiden vuoden kuluttua kaupungin tekemästä ilmoituksesta; sekä

että yhdyskunnilla on oikeus korvauksetta hallita aluetta maaliskuun 30 p:ään 1975 saakka.

Alppilan ulkoravintolan vuokraaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Ab. Alphyddan nimiselle yhtiölle Alppilan ulkoravintolan viereisine n. 900 m²:n suuruisine alueineen tammikuun 1 p:n 1949 ja joulukuun 31 p:n 1958 väliseksi ajaksi ehdoin:

että vuosivuokra on 100 000 mk v. 1949, minkä jälkeen se on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jolloin indeksi elokuu 1938—heinäkuu 1939 on 100, siten että indeksiä 100 vastaava perusvuosivuokra on 12 500 mk ja että indeksivaihtelut otetaan huomioon täysin 20 %:ein;

että yhtiö suorittaa omalla kustannuksellaan ehdottamansa muutostyöt mainitussa ravintolarakennuksessa v:n 1949 kuluessa sekä sille vuokrattujen rakennusten ulkomaa-lausken v:n 1951 aikana;

että yhtiö poistaa omalla kustannuksellaan viimeistään v:n 1951 aikana ravintola-alueella olevan soittolavan, jonka mahdollisesta uudelleenrakentamisesta yhtiön kustannuksella kaupunki pidättää itselleen oikeuden päättää;

että mikäli kaupunki vuokra-ajan kuluessa tarvitsee rakennuksia tai aluetta tahi osaa niistä joihinkin muihin tarkoituksiin, on kaupungilla oikeus saada tarvittavat osat niistä haltuunsa kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta; tällöin suorittaa kaupunki vuokramiehelle jäljellä olevalle vuokra-ajalle suhteellisesti jakautuvan osan vuokramiehen edellä olevan mukaan suorittamien muutostöiden ja ulkomaalauksen kustannuksista;

että kaupungin ja yhtiön välillä tammikuun 27 p:nä 1947 tehty sopimus ⁴⁾ Alppilan ulkoravintolan vuokraamisesta lakkaa olemasta voimassa joulukuun 31 p:nä 1948; sekä että niissa suhteissa noudatetaan nykyään voimassa olevia vuokraehtoja.

Lisäalueen vuokraaminen Oy. Ford ab:lle. Oy. Ford ab., jolle oli vuokrattu ⁵⁾ n. 2 400 m²:n suuruinen, sittemmin tontiksi n:o 1 muodostettu alue Hernesaaren teollisuuskorttelista n:o 236, oli anonut saada vuokrata myöskin mainitun tontin ja Oy. Ikopal ab:lle tontista n:o 3 vuokratun alueen välillä olevan 7 m:n levyisen alueen varastoimis- ja kokoonpanohallin rakentamista varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tällöin oikeuttaa satamalautakunnan vuokraamaan Oy. Ford ab:lle 6 kaupunginosan korttelissa n:o 236 olevasta tontista n:o 3 n. 336 m²:n suuruisen alueen maaliskuun 31 p:ään 1990 saakka 23: 50 mk:n perusvuokrasta m²:ltä vuodessa, mikä vuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, ja muuten samoin ehdoin kuin tontti n:o 1 mainitussa korttelissa on yhtiölle vuokrattu.

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 84. — ²⁾ Kvsto 27 p. lokak. 543 §; ks. v:n 1947 kert. I osan s. 72. — ³⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 636 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1947 kert. II osan s. 63. — ⁵⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 73. — ⁶⁾ Kvsto 25 p. elok. 420 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 81.

Alueen vuokraaminen Oy. Helsingin kyllästyslaitokselle. Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁾ vuokraamaan Oy. Helsingin kyllästyslaitos nimiselle yhtiölle Herttoniemen vastaiselta teollisuusalueelta n. 34 000 m² käsittävä alue ehdoin:

että vuokra-aika on toukokuun 1 p:stä 1949 joulukuun 31 p:ään 1958;

että vuosivuokra on toukokuun 1 p:n 1948 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana 1 224 000 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1953 alkaen elinkustannusindeksiin sidottu samalla tavoin kuin Herttoniemen öljysatama-alueen vuokrauksissa, pitämällä indeksiä 1 000 vastaavana perusvuokrana 204 000 mk;

että vuosivuokrasta kannetaan ainoastaan 50 % niin kauan kuin lopullisia katuja ja viemäreitä ei ole rakennettu;

että vuokramies on velvollinen suorittamaan 2/5 kaupungin vuokra-alueen käyttöä varten suoritettavien ratapenger-, raide- ja tierakennustöiden kustannuksista siten, että 1 000 000 mk on suoritettava viimeistään kesäkuun 30 p:nä 1948 ja loput sitten kun työt on tehty ja lopulliset kustannukset ovat selvillä;

että siinä tapauksessa, ettei kaupunki vuokrakauden päättyessä tarvitse aluetta tai osaa siitä omiin tarkoituksiinsa, vuokramiehellä on oikeus saada vuokraoikeus pidentetyksi 10 vuodeksi silloin määrättävin ehdoin;

että kaupunki ei rakenna alueelle ulottuvaa lopullista raidetta eikä lopullista tietä, vaan väliaikaisen raiteen Herttoniemen radalta alueen rajalle ja väliaikaisen tien alueen pohjoispuolella olevalta tieltä alueen rajalle;

että alueelle rakennettaessa on noudatettava Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestystä; sekä

että muuten noudatetaan Herttoniemen teollisuusalueen tavanmukaisia vuokraehtoja.

Samalla valtuusto päätti, että kertomusvuoden talousarvioon vahvistettavassa muutoksessa otetaan huomioon raiteen ja yhdystien rakentamista varten vuokrattavalle alueelle 5 000 000 mk:n suuruinen määräraha, joka satamalautakunnalla on oikeus käyttää heti.

Alueen luovuttaminen Helsingin lentoaseman radiosuuntimoa varten. Kiinteistölautakunta päätettiin²⁾ oikeuttaa luovuttamaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön käytettäväksi korvauksetta Helsingin lentoaseman uuden radiosuuntimon paikaksi n. 2,6 ha:n suuruinen alue kaupungin omistamasta Fattiggård nimisestä tilasta RN 74⁸⁴ Helsingin kaupungin Tapanilan kylässä niin pitkäksi ajaksi kuin valtio pitää sen tarpeellisenä ja aluetta käytetään kysymyksessä olevaan tarkoitukseen, kuitenkin enintään toukokuun 10 p:ään 2 034 saakka.

Puutarhatontin vuokraaminen Laajalahden asuntoalueelta. Kiinteistölautakunta oikeutettiin³⁾ vuokraamaan puutarhuri O. Penttiselle kaupungin Espoon kunnan Storhoplaksin kylässä omistamasta Albergan tilasta RN 25⁷⁹ rakennussuunnitelmaehdotukseen merkitty, n. 11 550 m²:n suuruinen puutarhatontti n:o 14 korttelissa n:o 139 ehdoin:

että vuokra-aika on kesäkuun 1 p:stä 1948 joulukuun 31 p:ään 1973;

että vuosivuokra on kesäkuun 1 p:n 1948 ja joulukuun 31 p:n 1950 välisenä aikana 40 500 mk, tammikuun 1 p:n 1951 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana 50 000 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1953 alkaen riippuvainen elinkustannusindeksin vaihteluista siten, että elokuun 1938—heinäkuun 1939 indeksiä 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 6 700 mk ja että indeksivaihtelut otetaan huomioon täysin 20 prosenttein;

että vuokramies on velvollinen osallistumaan paikallisten teiden kunnossapitoon teiden käyttöä vastaavalla osuudella; sekä

että muutoin noudatetaan tavanmukaisia ehtoja.

Pitäjänmäen teollisuustontin vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan pidentämään Oy. Sähkö-Lämpö nimiselle yhtiölle 46 kaupunginosan korttelista n:o 14 Valimontien varrelta vuokratun tontin n:o 2 vuokra-aikaa joulukuun 31 p:ään 1975 saakka ehdoin, että ellei kaupunki vuokrakauden päätyttyä tarvitse tonttia tai osaa siitä omiin tarkoituksiinsa, vuokramiehellä on oikeus saada vuokra-aika pidentetyksi 20 vuodelle silloin määrättävin ehdoin sekä vuokraamaan Pitäjänmäen teollisuusalueelta teollisuustontteja joulukuun 31 p:ään 1975 saakka ja myöntämään vuokramiehelle edellä mainitun oikeuden vuokra-ajan pidentämiseen 20 vuodelle.

¹⁾ Kvsto 12 p. toukok. 268 §. — ²⁾ S:n 6 p. lokak. 494 §. — ³⁾ S:n 12 p. toukok. 269 §. —

⁴⁾ S:n 31 p. maalisk. 180 §.

Valkosaarenkarin ja Luodon saaren osan vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾ vuokraamaan Nyländska jaktklubben nimiselle yhdistykselle Valkosaarenkari ja sen vierestä n. 3 900 m²:n suuruinen vesialue sekä Luodon saaresta n. 980 m²:n suuruinen alue ja sen edustalta n. 560 m²:n suuruinen vesialue tammikuun 1 p:n 1949 ja joulukuun 31 p:n 1968 väliseksi ajaksi käytettäväksi yhdistyksen majoja- ja satamapaikkana ehdoin:

että vuosisivuokra on 16 400 mk tammikuun 1 p:n 1949 ja maaliskuun 31 p:n 1953 välisenä aikana, minkä jälkeen se on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jolloin indeksi elokuun 1938—heinäkuun 1939 on 100, siten että indeksiä 100 vastaava perusvuosisivuokra on 2 000 mk ja että indeksivaihtelut otetaan huomioon täysin 20 %:ein;

että Luodon saaresta vuokratulle alueelle ei saada rakentaa mitään rakennuksia ja muulle osalle vuokra-aluetta saadaan rakentaa vain kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisia rakennuksia;

että vuokra-alueen ulkopuolelle saadaan rakentaa satamarakennusosaston hyväksymien piirustusten mukaiset laiturit, joita vuokramies on oikeutettu käyttämään joulukuun 31 p:ään 1968 saakka;

että nykyinen Valkosaarenkaria koskeva vuokrasopimus ²⁾ lakkaa olemasta voimassa joulukuun 31 p:nä 1948; sekä

että muuten noudatetaan tavanmukaisia vuokraehtoja.

Ursan tähtitornin pääsymaksujen korottaminen. Tähtitieteellinen yhdistys Ursa, jolle oli vuokrattu alue Kaivopuistosta tähtitornin pitämistä varten, oikeutettiin ³⁾ kantamaan pääsymaksuna mainittuun tähtitorniin 50 mk henkilöltä, lukuun ottamatta sotilaita ja lapsia, joilta saatiin kantaa enintään 25 mk henkilöltä.

Hakaniementorin myyntialueen uudelleenjärjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että kertomusvuoden talousarvioon vahvistettavassa muutoksessa otetaan huomioon 5 320 000 mk:n suuruinen määräraha Hakaniementorin myyntialueen uudelleenjärjestelyä varten sekä oikeutti kaupunginhallituksen heti käyttämään mainitun määrärahan.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Aatekilpailun järjestäminen Helsingin keskiosien asemakaavan aikaansaamista varten. Asiantuntijakomitean, jonka kaupunginvaltuusto oli asettanut ⁵⁾ selvittämään eduskuntatalon ympäristön asemakaavoitusta koskevia liikenne- ym. kysymyksiä sekä laatimaan ehdotusta ohjelmaksi vastedes päätettävää aatekilpailua varten, saatua kilpailuohjelman valmiiksi laadituksi kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾:

että Helsingin keskiosien asemakaavan aikaansaamiseksi järjestetään aatekilpailu; hyväksyä asiantuntijakomitean laatiman kilpailuohjelman kuitenkin siten muutettuna, että lunastettavista ehdotuksista maksettava korvaus on 100 000 mk ehdotukselta ja että IV palkinto on 125 000 mk sekä että kilpailu-aika päättyy maaliskuun 1 p:nä 1949 klo 16 ja että kilpailijat voivat marraskuun 1 p:ään 1948 saakka esittää kirjallisesti tiedusteluja palkintolautakunnassa;

antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi valita kolme Helsingin kaupungin edustajaa palkintolautakuntaan ja kutsua sen jäseniksi kaksi ulkomaalaista erikoistuntijaa;

pyytää rautatiehallitusta, Suomen arkkitehtiliittoa ja Rakennusinsinööriyhdistystä kutakin valitsemaan kaksi jäsentä palkintolautakuntaan;

myöntää yleisistä käyttövaroistaan kertomusvuonna tarvittavien kilpailumenojen suorittamiseen 170 000 mk;

merkitä v:n 1949 talousarvioon kilpailumenoja varten 2 225 000 mk:n suuruisen määrärahan; sekä

antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi ryhtyä kilpailun järjestämiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallituksen toimenpiteet ⁷⁾ edellä selostetun asemakaavakilpailun kilpailuohjelmaan tehtäviksi muutoksiksi hyväksyttiin ⁸⁾.

¹⁾ Kvsto 17 p. marrask. 584 §. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 14. — ³⁾ Kvsto 15 p. syysk. 470 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 86. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. huhtik. 225 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 107. — ⁶⁾ Kvsto 28 p. tammik. 25 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 133. — ⁸⁾ Kvsto 6 p. lokak. 497 §.

Asemakaavan laatiminen Tuurholman ja Uppbyn tiloille. Uudenmaan läänin maanmittauskonttori oli ilmoittanut, että v. 1938 käsiteltäessä tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastamisesta helmikuun 28 p:nä 1936 annetun lain mukaista järjestelytoimitusta Tuurholman tilalla RN 1²⁴ Tullisaaren yksinäistaloa ja Laajasalon kylässä olevalla Uppby nimisellä tilalla RN 2¹⁷⁶ toimitusmiehet olivat todenneet, että lunastusvaatimuksen tehneiden joukossa oli lunastamiseen oikeutettuja vuokramiehiä ja sen vuoksi keskeyttäneet toimituksen ja ilmoittaneet siitä maanmittauskonttorille, joka puolestaan samana vuonna oli ilmoittanut asiasta lääninhallitukselle rakennussuunnitelman laatimista varten toimitusmiesten ehdottamalle alueelle. Kun rakennussuunnitelmaa ei kuitenkaan ole alueelle laadittu eikä sitä, mainittujen tilojen nyttemmin kuulussa Helsingin kaupunkiin, enää voida laatia, maanmittauskonttori oli tiedoittanut asiasta tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastamisesta annetun lain toimeenpanosta maaliskuun 10 p:nä 1936 annetun asetuksen 12 §:n säännösten mukaisesti kaupunginhallitukselle. Koska kaupunginhallituksen edellä mainitun asetuksen 13 §:n mukaisesti oli päätettävä, ryhdytäänkö asemakaavaa tai määräyksiä alueen käyttämisestä laatimaan, kaupunginhallitus kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti päätti ¹⁾ ilmoittaa Uudenmaan läänin maanmittauskonttorille, ettei valtuusto toistaiseksi pitänyt tarpeellisenä asemakaavan tai asemakaavantakaisten määräysten laatimista Tuurholman tilalle RN 1²⁴ Tullisaaren yksinäistaloa Helsingin kaupungissa ja että valtuusto jo oli päättänyt laadituttaa asemakaavantakaisten määräykset tai asemakaavan samassa kaupungissa olevalle Laajasalon kylälle, lukuun ottamatta Stansvikin tilaa ja Itä-Villingin saarta.

Asemakaavan hyväksyminen Herttoniemen sataman teollisuusalueelle. Kiinteistölautakunnan laadittua asemakaavaehdotuksen osalle 42 ja 43 kaupunginosaa eli Herttoniemen sataman teollisuusalueelle, josta oli tehdastontteja 78 320 m², liiketalotontteja 5 600 m², puistoja 63 800 m², katumaata 33 760 m², liikennealuetta 5 400 m² ja muinaismuistoaluetta 480 m², kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä mainitun ehdotuksen piirustuksen n:o 2 771 mukaisesti sekä ehdotukseen liittyvän viemäroimissuunnitelman piirustuksen n:o 2 773 mukaisesti. Sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ lokakuun 2 p:nä valtuuston päätöksen.

Tonttijaon hyväksyminen Pitäjänmäen teollisuusalueelle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä 46 kaupunginosan korttelien n:o 3 ja 5 tonttijaon kiinteistölautakunnan laadittamien piirustusten n:o 333 ja 334 mukaisesti. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ päätöksen maaliskuun 22 p:nä.

Kaupunginvaltuuston v. 1947 päättämien asemakaavan- ja tonttijaonmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksia ⁶⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ⁷⁾: joulukuun 5 p:nä 1947 4 kaupunginosan korttelin n:o 155 tontin n:o 31 ⁸⁾; tammikuun 27 p:nä 1948 2 kaupunginosan korttelin n:o 38 a tontin n:o 9, 4 kaupunginosan korttelin n:o 157 tontin n:o 18 ja 7 kaupunginosan korttelin n:o 105 tontin n:o 20 ⁹⁾; tammikuun 30 p:nä 1948 4 kaupunginosan korttelin n:o 76 tontin n:o 31 ⁹⁾; sekä tammikuun 31 p:nä 1948 11 kaupunginosassa sijaitsevan Harjutorin, 13 kaupunginosan korttelin n:o 428 tontin n:o 1, 25 kaupunginosan korttelien n:o 837 ja 838 sekä 81 kaupunginosan korttelien n:o 132—137 ⁹⁾.

Eräiden alueiden asemakaava- ja tonttijakoehdotusten hyväksyminen. Ravintolakoulutalo oy:n anottua saada sisustaa 3 kaupunginosan korttelissa n:o 58 omistamallaan tontilla n:o 13 sijaitsevan rakennuksen ullakkokerrokseen ravintolakouluhuoneiston kiinteistölautakunta oli laadittanut tarvittavan ehdotuksen asemakaavamääräysten vahvistamiseksi, missä mainittu tontti oli muutettu liiketalotontiksi ja missä sisustettavan ullakkotilan pinta-ala oli n. 650 m², joka vastaa 18,5 huoneyksikköä à 35 m². Valtuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä lautakunnan n:olla 2 691 merkityn ehdotuksen sekä vahvistaa kiinteistön omistajan korvauksen 740 000 mk:ksi, mikä on sidottu indeksiin, mutta joka kuitenkin saa jäädä yllä mainittuun tonttiin kiinnitetyksi korottomaksi lainaksi ehdoin,

¹⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 181 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 86. — ²⁾ Kvsto 25 p. elok. 421 §. — ³⁾ S:n 27 p. lokak. 533 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 303. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. tammik. 49 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. toukok. 248 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 306. — ⁶⁾ Ks. v:n 1947 Kunnall. asetuskok. s. 253 ja v:n 1948 Kunnall. asetuskok. s. 292—306. — ⁷⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 75—79. — ⁸⁾ Kvsto 28 p. tammik. 21 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 125 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. tammik. 44 §.

että ravintolakoulun huoneiston vuokrassa ei huomioida tonttikustannusten osuutta. Sisäasiainministeriö vahvisti¹⁾ maaliskuun 22 p:nä valtuuston päätöksen.

Rakennusmestarien talo oy. oli anonut saada sisustaa 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 69 a* omistamallaan tontilla n:o 53 sijaitsevan rakennuksen ullakolle konttorihuoneita. Valtuusto hyväksyi²⁾ kiinteistölautakunnan tarkoitusta varten laadituttaman ja n:olla 2 778 merkityn ehdotuksen asemakaavamääräysten vahvistamisesta mainitulle tontille, missä tontti oli merkitty liiketalotontiksi, sekä vahvisti kiinteistön omistajan suoritettavan korvauksen 630 000 mk:ksi. Sisäasiainministeriö vahvisti³⁾ elokuun 3 p:nä valtuuston päätöksen.

Oy. E. M. Nordqvist ab:n anottua saada sisustaa 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 72* omistamallaan tontilla n:o 13 olevan rakennuksensa ullakolle asuinhuoneita kiinteistölautakunta oli laadituttanut tarpeellisen, n:olla 2 774 merkityn ehdotuksen asemakaavamääräysten vahvistamiseksi, jonka valtuusto hyväksyi⁴⁾ ja vahvisti kiinteistön omistajan suoritettavan korvauksen 570 000 mk:ksi. Sisäasiainministeriö vahvisti⁵⁾ päätöksen elokuun 3 p:nä.

Oy. Malminkatu 16, joka omisti 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 153* sijaitsevan tontin n:o 8, oli anonut sellaisten asemakaavamääräysten hyväksymistä, että kattolista kattaaltaan tulisi tasoon +38,82 m, jolloin rakennuskorkeus Malminrinteen puolella jonkin verran ylittäisi, mutta Malminkadun puolelta taas jonkin verran alittaisi sallitun rakennuskorkeuden, sekä että ullakkokerrokseen saataisiin sisustaa liikehuoneita. Kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 718 merkityn tarpeellisen ehdotuksen, jonka valtuusto hyväksyi⁶⁾. Kiinteistön omistajan suoritettava korvaus vahvistettiin 1 250 000 mk:ksi. Sisäasiainministeriö vahvisti⁷⁾ toukokuun 4 p:nä päätöksen.

Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laadituttaman, n:olla 356 merkityn tonttijaon muutosehdotuksen jonka mukaan Oy. Ford ab:lle 6 kaupunginosan *korttelista n:o 236* vuokrattu n. 336 m²:n suuruinen alue oli siirretty mainitun korttelin tontista n:o 3 tonttiin n:o 1. Sisäasiainministeriö vahvisti⁹⁾ lokakuun 2 p:nä valtuuston päätöksen.

Sen jälkeen kun valtioneuvosto oli oikeutettu heinäkuun 1 p:nä 1948 annetulla lailla vaihtamaan valtion omistaman, 7 kaupunginosassa sijaitsevan *korttelin n:o 133* itäpäätä erotettavan Tehtaan-, Ullan- ja Vuorimiehenkatuun rajoittuvan, enintään 11 000 m²:n suuruisen tontin Sosialististen Neuvostotasavaltojen liiton 4 kaupunginosan korttelissa n:o 72 omistamaan taloon ja tonttiin n:o 16, sisäasiainministeriö oli pyytänyt, että Sosialististen Neuvostotasavaltojen liitolle luovutettava osa korttelista n:o 133 muodostettaisiin itsenäiseksi tontiksi. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut tonttijakokartan n:o 358, jonka mukaan Neuvostoliitolle luovutettava alue oli merkitty tontiksi n:o 4 Ullankadun varrella ja valtiolle jäävä osa korttelista n:o 133 tontiksi n:o 8 Vuorimiehenkadun varrella. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁰⁾ ehdotuksen ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistö oy. Luotsikatu 4 nimisen yhtiön anottua saada sisustaa 8 kaupunginosan *korttelissa n:o 148* omistamallaan tontilla n:o 4 olevan rakennuksen ullakolle asuinhuoneistoja kaupunginvaltuusto hyväksyi¹¹⁾ kiinteistölautakunnan tarkoitusta varten laadituttaman ehdotuksen asemakaavamääräyksen vahvistamisesta piirustuksen n:o 2 697 mukaisesti ja sisäasiainministeriö vahvisti¹²⁾ päätöksen maaliskuun 22 p:nä. Kiinteistön omistajan suoritettava korvaus päätettiin vahvistaa 80 000 mk:ksi, jota ei kuitenkaan peritä mikäli rakentaminen tapahtuu 9 kuukauden kuluessa asemakaavamääräyksen vahvistamisesta.

Sisäasiainministeriö oli vahvistanut lokakuun 12 p:nä 1940 asemakaavanmuutoksen, joka koski rantatien järjestämistä 9 kaupunginosan korttelien n:o 199 ja 204 kohdalle. Mainitun asemakaavanmuutoksen mukaan tarvitaan *korttelissa n:o 199* olevasta tontista n:o 16 Kaivopuiston rantatietä varten n. 374,1 m²:n suuruinen alue. Tontin omistaja, Asunto-oy. Kallioliinnavägen 16 niminen yhtiö oli ilmoittanut olevansa suostuvainen luovuttamaan

¹⁾ Kvsto 12 p. toukok. 248 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 296. — ²⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 346 §. — ³⁾ S:n 15 p. syysk. 443 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 300. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 347 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. syysk. 443 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. maalisk. 139 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. kesäk. 303 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 298. — ⁸⁾ Kvsto 25 p. elok. 420 §; ks. tämän kert. I osan s. 77. — ⁹⁾ Kvsto 27 p. lokak. 533 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 306. — ¹⁰⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 639 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. tammik. 45 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. toukok. 248 § ks. Kunnall. asetuskok. s. 297.

mainitun alueen kaupungille ehdoin, että jäljelle jäävä osa tontista jaetaan kolmeksi tontiksi, joiden yhteinen rakennusoikeus tulee olemaan sama kuin alkuperäisen tontin ja että tonteille rakennettavat rakennukset saadaan sijoittaa kaupungin samassa korttelissa omistaman tontin n:o 9 rajaan saakka. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut n:o:lla 2 749 merkityn asemakaavaehdotuksen, johon oli otettu tarpeelliset asemakaavamääräykset sekä n:o:lla 352 merkityn tonttijaon muutosehdotuksen, jonka mukaan tontti n:o 16 jaetaan kolmeksi tontiksi n:o 16 a, 16 b ja 16 c. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ tontteja n:o 9 ja 16 koskevat muutosehdotukset ehdoin, että tontin n:o 16 omistaja, Asunto-oy. Kallioliinnavägen 16 niminen yhtiö luovuttaa kaupungille mainitusta tontista Kaivopuiston rantatietä varten tarvittavan n. 374.1 m²:n suuruisen alueen. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Sisäasiainministeriö oli kuitenkin palauttanut asian uutta käsittelyä varten sen johdosta, että asemakaavamääräystä ajotiestä tontille n:o 16 c oli pidettävä epämääräisenä ja ottaen huomioon, että tontilta ei korkeuserojen vuoksi voitaisi järjestää ajotietä Kaivopuiston rantatielle. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut uuden, n:o:lla 2 749 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon sisältyvien asemakaavamääräysten mukaan tontille n:o 16 c saadaan Kallioliinnantieltä järjestää ajotie tontin n:o 16 b kautta siten, että tie on sijoitettava välittömästi tontin n:o 16 b itärajan viereen. Valtuusto hyväksyi ²⁾ tontteja n:o 9 ja 16 koskevan ehdotuksen kiinteistölautakunnan piirustusten mukaisesti ja sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ elokuun 17 p:nä valtuuston päätökset.

Amerikan yhdysvallat, jotka olivat ostaneet Suomen valtiolta 9 kaupunginosan *korttelin* n:o 204 tontista n:o 11 1 224 m²:n suuruisen, tonttiin n:o 21 rajoittuvan alueen, olivat anoneet, että mainittu alue liitettäisiin Yhdysvaltojen aikaisemmin omistamaan tonttiin n:o 21 samassa korttelissa. Kiinteistölautakunta oli laadituttanut tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 693, johon oli otettu kellarikerroksen sisustamisesta talonmiehen asunnoksi aiheutuva asemakaavamääräys ja johon oli merkitty tarpeellinen rakennusraja. Samoin oli lautakunta laadituttanut n:o:lla 339 merkityn tonttijakokartan, jonka mukaan Yhdysvaltojen ostama alue oli liitetty tonttiin n:o 21 ja jäljelle jäävä osa tontista n:o 11 oli merkitty n:o:lla 3. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ helmikuun 20 p:nä valtuuston päätöksen.

Sisäasiainministeriö oli syyskuun 3 p:nä 1947 vahvistanut 9 kaupunginosan *korttelia* n:o 204 koskevan tonttijaonmuutoksen ⁶⁾, joka johtui siitä, että valtio oli ostanut tilanomistaja T. E. Björlingiltä n. 2 400 m²:n suuruisen alueen myydäkseen alueen sen jälkeen Amerikan yhdysvalloille. Yhdysvaltojen ja valtion välisen kauppakirjan mukaan oli Yhdysvalloille myydyin alueen pinta-alaksi merkitty 2 400 m². Koska kuitenkin edellä mainitun tonttijaonmuutoksen mukaan mainitun tontin pinta-ala oli 2 435.9 m² ja koska hinta oli laskettu neliömetrimäärän mukaan, olivat asianosaiset pyytäneet, että tonttijakoa muutettaisiin niin, että Amerikan yhdysvaltojen tontin suuruudeksi tulisi täsmälleen 2 400 m² sekä että ylimenevä osa palautettaisiin tilanomistaja Björlingin tonttiin. Kiinteistölautakunta oli laadituttanut tästä johtuvan tonttijaon muutosehdotuksen n:o 349, jonka mukaan Amerikan yhdysvaltojen tontin numeroksi tuli 9 a ja tilanomistaja Björlingin tontin numeroksi 9 b. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ asemakaavalain 9 §:n mukaan lopullisesti vahvistaa korttelia n:o 204 koskevan tonttijaonmuutoksen kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti sekä ilmoittaa päätöksestä, sitten kun se on saanut lainvoiman, valtioneuvostolle.

Ab. Sjundeågatan 8, joka omisti 12 kaupunginosan *korttelissa* n:o 378 olevan Siuntionkadun tontin n:o 8 sekä Bostadsab. Strömmen, joka omisti Aleksis Kivenkadun tontin n:o 64 samassa korttelissa, olivat pyytäneet, että mainitut tontit yhdistettäisiin yhdeksi tontiksi, koska tonttien rakennusoikeutta voitaisiin silloin tarkoituksenmukaisemmin käyttää hyödyksi. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 804, johon oli otettu sellainen asemakaavamääräys, ettei yhdistetyn tontin pinta-alasta saada käyttää rakentamiseen enempää kuin 820 m², sekä tonttijaon muutosehdotuksen n:o 362, jonka mukaan yhdistetty tontti oli merkitty Siuntion-

¹⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 182 §. — ²⁾ S:n 30 p. kesäk. 379 §. — ³⁾ S:n 15 p. syysk. 443 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 302. — ⁴⁾ Kvsto 7 p. tammik. 13 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. maalisk. 161 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 296. — ⁶⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 77. — ⁷⁾ Kvsto 18 p. helmik. 107 §.

kadun tontiksi n:o 10. Valtuusto päätti ¹⁾ hyväksyä ehdotukset ja alistaa päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ kiinteistölautakunnan laadittaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 384, jonka mukaan 12 kaupunginosan korttelissa n:o 384 olevalla Asunto-oy. Viipurinkatu n:o 27 nimisen yhtiön omistamalla tontilla n:o 27 olevan rakennuksen kellarikerroksen kaksi varastohuonetta saatiin muuttaa myymälähuoneiksi, ja sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ elokuun 3 p:nä valtuuston päätöksen. Lisätystä rakennus-oikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 50 000 mk:ksi.

Kaupunginvaltuuston oikeutettua ⁴⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin verkkopalloseuralle alueen *Etel. Hesperiankadun varrelta* 13 kaupunginosasta verkkopallokenttälueeksi kiinteistölautakunta oli laadittanut tarpeellisen n:olla 2 758 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka valtuusto hyväksyi ⁵⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁶⁾ päätöksen kesäkuun 19 p:nä.

Kaupunginhallituksen toimeksiannosta kiinteistölautakunta oli laadittanut asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 786 uurnalehdon järjestämiseksi *Hietaniemenkadun varrelle* 13 kaupunginosassa, jonka valtuusto hyväksyi ⁷⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ päätöksen lokakuun 2 p:nä.

Stiftelsen svenska handelshögskolan niminen säätiö, jolle oli myyty 13 kaupunginosan korttelissa n:o 412 b oleva tontti n:o 22 mm. ehdoin ⁹⁾, että toinen puoli kauppahinnasta saa jäädä korottomaksi lainaksi, joka erääntyy maksettavaksi heti kun tontille rakennettavia rakennuksia lakataan käyttämästä kauppakorkeakoulun tarkoituksiin, oli viitaten vaikeuksiin tarvittavan rakennuspääoman hankkimisessa sekä kauppakorkeakoulun vastaisen toiminnan rahoittamisessa anonut sellaisen asemakaavanmuutoksen vahvistamista joka tekisi mahdolliseksi sen, ettei rakennusta kokonaisuudessaan heti käytettäisi kauppakorkeakoulun tarkoituksiin vaan että osa varattaisiin konttorihuoneiksi ja ylioppilaskotia varten. Kiinteistölautakunta olikin laadittanut tarpeellisen n:olla 2 766 merkityn ehdotuksen asemakaavamääräysten vahvistamiseksi. Kiinteistölautakunta huomautti, että koska kokonaistilasta käytettäisiin konttorihuoneistoja ja ylioppilaskotia varten 20 %, mutta ei kuitenkaan vielä ollut tiedossa paljonko konttorihuoneistoja ja ylioppilaskotia varten varattaisiin lattiapinta-alaa, olisi lisärakennus-oikeudesta suoritettava lisäkorvausta määrättäessä ainoastaan määriteltävä lisäkorvauksen maksimimäärä. Kun konttorihuoneistoja saatiin sijoittaa enintään 2 600 m²:n suuruiselle kerrospinta-alalle, joka vastasi 74 huoneyksikköä ja kun korvaus huoneyksikköä kohden oli määrätty 36 000 mk:ksi tulisi maksimikorvaus olemaan 2 664 000 mk, josta sitten kun lopulliset piirustukset kaupungin puolesta on hyväksytty, olisi käteisellä maksettava puolet eli 1 332 000 mk ja toinen puoli 15 vuoden kuluttua, sikäli kuin konttorihuoneistoja vielä silloin käytetään vuokratiloina. Sen jälkeen kun säätiö oli antanut kaupunginkansliaan sitoumuksen edellä mainitun korvauksen suorittamisesta ja suostumuksen siihen, että korvauksen toisen puolen maksamisen vakuudeksi saadaan vahvistaa kiinnitys etuoikeudella välittömästi kauppahinnan ja rakennusvelvollisuuden täyttämisen vakuudeksi asetetun velkakirjan maksamisesta vahvistetun kiinnityksen jälkeen kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä asemakaavamääräykset korttelin n:o 412 b tontille n:o 22 kiinteistölautakunnan piirustuksen mukaisesti. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹¹⁾ syyskuun 1 p:nä päätöksen. Kiinteistön omistajan suoritettavan korvauksen enimmäismäärän kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa 1 332 000 mk:ksi sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan vähentämään tästä korvauksesta rahamäärän, joka yllä olevien laskuperusteiden mukaan vastasi ylioppilaskodin pinta-alaa.

Kiinteistölautakunta oli kaupunginhallituksen kehoituksesta laadittanut n:olla 2 701 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, minkä mukaan 13 kaupunginosan kortteli n:o 430 oli muutettu Sammonpuistikko nimiseksi puistoksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹²⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti ¹³⁾ valtuuston päätöksen maaliskuun 22 p:nä.

¹⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 640 §. — ²⁾ S:n 16 p. kesäk. 349 §. — ³⁾ S:n 15 p. syysk. 443 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 301. — ⁴⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 57. — ⁵⁾ Kvsto 12 p. toukok. 270 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. elok. 396 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 300. — ⁷⁾ Kvsto 25 p. elok. 423 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 8; ks. myös tämän kert. I osan s. 89. — ⁸⁾ Kvsto 27 p. lokak. 533 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 303. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 57. — ¹⁰⁾ Kvsto 30 p. kesäk. 380 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. lokak. 478 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 302. — ¹²⁾ Kvsto 28 p. tammik. 47 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. toukok. 248 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 297.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 787, jonka mukaan 14 kaupunginosassa olevan *Meilahdenkadun nimi* oli muutettu Eino Leinon kaduksi. Sisäasiainministeriö vahvisti ²⁾ marraskuun 3 p:nä valtuuston päätöksen.

Suomen punainen risti niminen yhdistys, jonka ostama Punaisen ristin kuja oli yhdistetty ³⁾ yhdistyksen aikaisemmin 14 kaupunginosan *korttelissa n:o 479* omistaman tontin n:o 3 c kanssa yhdeksi tontiksi n:o 5, oli anonut saada rakentaa tontille sairaalarakennuksiaan varten kapean siipirakennuksen nykyisten rakennusrajojen ulkopuolelle ilmoittaen suostuvansa vastaavasti supistamaan muuta rakennusala. Kiinteistölautakunta oli laadittanut tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 785, jonka valtuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ marraskuun 2 p:nä valtuuston päätöksen.

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton anottua saada sisustaa 14 kaupunginosan *korttelissa n:o 511* omistamallaan tontilla n:o 2 sijaitsevan Lastenlinnan rakennuksen ullakotilan Lastenlinnan henkilökunnan asunnoiksi kaupunginvaltuusto ⁶⁾ hyväksyi kiinteistölautakunnan tarkoitusta varten laadituttaman, n:olla 2 696 merkityn ehdotuksen asemakaavamääräysten vahvistamisesta ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁷⁾ maaliskuun 22 p:nä valtuuston päätöksen. Lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus päätettiin vahvistaa 378 000 mk:ksi, joka saa olla korottomana velkana kaupungille niin kauan kuin mainitulla tontilla ylläpidetään lastenhoitolaitosta.

Stadion-säätiölle oli v. 1940 järjestettäväksi suunniteltuja olympiakisoja varten vuokrattu ⁸⁾ lisäkatsomon rakentamiseen tarvittava 4 000 m²:n suuruinen lisäalue, jonka vuokra-aika sittemmin oli pidennetty v:n 1950 loppuun. Mainittua aluetta ei ollut stadionin aluetta eli 14 kaupunginosan *korttelin n:o 514* tonttia n:o 3 koskevassa asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksessa ⁹⁾ liitetty Stadion-säätiölle aikaisemmin vuokrattuun ¹⁰⁾ alueeseen, koska sen vuokrausta silloin pidettiin tilapäisenä. Stadion-säätiö oli nyttemmin ilmoittanut, että v:n 1952 olympiakisoja silmällä pitäen lisäkatsomot olisi rakennettava pysyväisiksi ja tämän vuoksi olisi myös stadionin varsinaista aluetta laajennettava niin, että se käsittäisi koko nykyisen aidan sisäpuolella olevan alueen eli suunnilleen v:n 1983 loppuun vuokratun alueen v:n 1950 loppuun vuokrattuine lisäalueineen. Kiinteistölautakunnan laadittua anomuksen johdosta tarpeellisen n:olla 2 798 merkityn asemakaavanmuutosehdotuksen ja n:olla 361 merkityn tonttijaon muutosehdotuksen, joiden mukaan stadionin alueen pinta-ala tuli olemaan 49 216,9 m² kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹¹⁾ muutosehdotukset ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹²⁾ messuhallin laajentamista silmällä pitäen laaditun 14 kaupunginosan *kortteleita n:o 524 ja 527* koskevan asemakaavanmuutoksen kiinteistölautakunnan ehdotuksen n:o 2 736 mukaisesti sekä samoja kortteleita koskevan tonttijaon muutoksen piirustuksen n:o 351 mukaisesti ja sisäasiainministeriö vahvisti ¹³⁾ toukokuun 28 p:nä valtuuston päätöksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁴⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 745, jonka mukaan 15 kaupunginosassa olevan *Munkkiniemenkadun* nimeksi oli merkitty Tukholmankatu—Stockholmsgatan. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁵⁾ toukokuun 27 p:nä päätöksen.

Asunto-oy. Pihlajatie 42—44 nimisen yhtiön anottua, että sen 15 kaupunginosan *korttelissa n:o 611* omistamat tontit n:o 42 ja 44 yhdistettäisiin, kiinteistölautakunta oli laadittanut tarpeellisen tonttijakokartan n:o 338, jossa uusi tontti oli merkitty n:olla 42—44. Valtuusto hyväksyi ¹⁶⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁷⁾ maaliskuun 22 p:nä valtuuston päätöksen.

Koska 16 kaupunginosassa olevaa ns. Reijolan aluetta koskevaan asemakaavan muutos-ehdotukseen ¹⁸⁾ ei ollut merkitty katujen nimiä, kiinteistölautakunta oli nyttemmin kadunnimikomitean saatua ehdotuksensa valmiiksi laadittanut n:olla 2 744 merkityn asema-

¹⁾ Kvsto 6 p. lokak. 495 §. — ²⁾ S:n 15 p. jouluk. 615 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 306. — ³⁾ Ks. v:n 1944 kert. I osan s. 47. — ⁴⁾ Kvsto 15 p. syysk. 469 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. jouluk. 615 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 305. — ⁶⁾ Kvsto 28 p. tammik. 46 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. toukok. 248 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 297. — ⁸⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 287 ja v:n 1946 kert. II osan s. 20. — ⁹⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 49. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 13—16 ja 97 sekä v:n 1936 kert. s. 6. — ¹¹⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 641 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 76. — ¹²⁾ Kvsto 21 p. huhtik. 223 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. kesäk. 326 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 299. — ¹⁴⁾ Kvsto 10 p. maalisk. 140 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. kesäk. 326 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 298. — ¹⁶⁾ Kvsto 28 p. tammik. 48 §. — ¹⁷⁾ S:n 12 p. toukok. 248 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 306. — ¹⁸⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 81.

kaavan muutosehdotuksen, johon mainitulla alueella oleville kaduille oli merkitty seuraavat nimet: Koroistentie—Koroisvägen, Karunantie—Karunavägen, Kiskontie—Kiskovägen, Maskuntie—Maskuvägen, Nousiaistentie—Nousisvägen, Paraistentie—Pargasvägen, Raisiontie—Resovägen, Sauvontie—Saguvägen ja Tenholantie—Tenalavägen. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti ²⁾ kesäkuun 14 p:nä päätöksen.

Kaupunginhallituksen kehoitettua ³⁾ kiinteistölautakuntaa laadittamaan sellaisen asemakaavanmuutosehdotuksen, joka tekee 20 kaupunginosassa olevan *Länsisataman* aitaamisen mahdolliseksi, kiinteistölautakunta oli laadittanut n:olla 2 782 merkityn ehdotuksen, jonka mukaan Länsisataman itäosan, joka on ollut varattuna kaupungin omille laitoksille varastoalueeksi, oli vahvistettu satama-alueeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ ehdotuksen ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laadittaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 788, jonka mukaan 23 kaupunginosassa olevan *Niilintien* nimenä tulisi olemaan Floorantie—Floravägen. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁶⁾ marraskuun 3 p:nä valtuuston päätöksen.

Puutalo oy. oli anonut oikeutta saada rakentaa 2-kerroksisia rivitaloja Herttoniemeen 81 kaupunginosan *korttelin n:o 106* tonteille n:o 1, 2 ja 3 sekä *korttelin n:o 105* tonteille n:o 5, 6 ja 7. Koska pitkiä rivitaloja ei saatu näille tonteille sijoittaa asemakaavamääräysten puitteissa, olisi tontit kummassakin korttelissa yhdistettävä yhdeksi tontiksi, jolle olisi vahvistettava rakennusrajat. Kiinteistölautakunta olikin laadittanut asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotukset, joiden mukaan korttelin n:o 106 tonteista n:o 1—3 oli muodostettu uusi tontti n:o 1 ja korttelin n:o 105 tonteista n:o 5—7 uusi tontti n:o 5. Koska Oy. Malminkatu 16 nimisen yhtiön *korttelista n:o 106* vuokraamille tonteille n:o 5 ja 6 suunniteltujen rakennusten sijoitus vaati välirajan muutosta, jotta määrätty etäisyys naapurintontin rajasta säilyisi, kiinteistölautakunta oli laadittanut tonttijakokartan, jonka mukaan nykyisestä tontista n:o 6 oli muodostettu uusi tontti n:o 9 ja tontista n:o 5 uusi tontti n:o 10. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä kortteleita n:o 105 ja 106 koskevan asemakaavanmuutosehdotuksen piirustuksen n:o 2 781 mukaisesti ja samojen kortteleiden tonttijaonmuutokset piirustusten n:o 354 ja 355 mukaisesti. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ lokakuun 2 p:nä valtuuston päätöksen.

Rakennuskiellon jatkaminen liitosalueen eräillä osilla. Kaupunginvaltuuston päätetty ⁹⁾ pyytää valtioneuvostolta rakennuskiellon jatkamista kahdella vuodella sisäasiainministeriön helmikuun 16 p:nä 1946 antamassa päätöksessä mainituilla liitosalueen osilla merkittiin ¹⁰⁾ sittemmin tiedoksi sisäasiainministeriön helmikuun 6 p:nä 1948 antamallaan päätöksellä kieltäneen uusien rakennusten rakentamisen mainituille alueille ilman Helsingin kaupungin maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta sekä määränneen, että rakennuskielto on voimassa v:n 1949 loppuun saakka.

Fastighets ab. Munksnäs n:o 1 oy:n sekä 24 muun yhtiön valitettua lääninhallitukseen kaupunginvaltuuston päätöksestä ⁹⁾, jolla valtioneuvostolta oli pyydetty rakennuskiellon jatkamista kahdella vuodella liitosalueen eräille osille, sikäli kun päätös koski Munkkiniemeä sekä ehdotettua, että mainittu päätös kumottaisiin, kaupunginhallitus kiinteistölautakunnan lausunnon perusteella päätti ¹¹⁾ esittää lääninhallitukselle, että valitus hylätäisiin.

Taloja, huoneistoja ym. koskevat kysymykset

Kumpulän kunnalliset asuinrakennukset. Yleisten töiden lautakunta oli ilmoittanut, että alkuperäistä suunnitelmaa Kumpulaan rakennettavista kunnallisista asuinrakennuksista oli jonkin verran täytynyt muuttaa, koska rakennustarkastusviranomaiset paloturvallisuussyistä olivat kieltäneet suuremman, 12 asuntoa sisältävän rakennustyyppin käyttämisen. Uuden ehdotuksen mukaan alueelle on alkuaan suunnitellun kahdeksan rakennuksen asemesta suunniteltu yhdeksän rakennusta, joissa kussakin on 8 asuntoa.

¹⁾ Kvsto 21 p. huhtik. 224 §. — ²⁾ S:n 25 p. elok. 396 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 299. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 96. — ⁴⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 642 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. lokak. 496 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 615 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 306. — ⁷⁾ Kvsto 25 p. elok. 422 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. lokak. 533 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 304. — ⁹⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 79. — ¹⁰⁾ Kvsto 10 p. maalisk. 126 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. helmik. 91 §.

Sen jälkeen kun alkuperäinen kustannusarvio talvella 1945 tehtiin, hintataso kuitenkin oli täydellisesti muuttunut, joten rakennustöitä varten myönnetty määräraha ei riittänyt tarkoitukseen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä muutetun suunnitelman asuinrakennusten rakentamiseksi Kymin- ja Limingantien varrelle Kumpulaan ja merkitä v:n 1949 talousarvioon mainittuja rakennuksia varten 4 248 000 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Kiinteistölautakunta oli sittemmin ilmoittanut, että Kumpulaan rakennettavista kunnallisista asuinrakennuksista 4 oli valmistunut kertomusvuoden huhtikuussa ja muiden viiden oli arvioitu valmistuvan v:n 1949 alkupuolella. Jotta valmistuneiden talojen 32 huoneistosta saatavat vuokratulot peittäisivät menot, olisi jokaisesta huoneistosta kannettava kuukausivuokrana n. 6 670 mk eli n. 167 mk m²:ltä kuukaudessa, ja kiinteistölautakunta olikin määrännyt mainitut vuokrat kannettaviksi toistaiseksi. Lautakunta oli kuitenkin sitä mieltä, etteivät vuokralaiset kykene suorittamaan edellä mainittua vuokraa ja ehdotti sen vuoksi, että kyseisten asuntojen vuokrat vahvistettaisiin alhaisemmiksi kuin mitä kannattavaisuuslaskelmat edellyttävät. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾:

että kiinteistölautakunta oikeutetaan määräämään Kumpulan kunnallisten asuintalojen kertomusvuoden huhtikuun aikana valmistuvien 32 huoneiston vuokrat n. 100 mk:ksi m²:ltä kuukaudessa eli 4 000 mk:ksi huoneistoa kohden kuukaudessa, mitkä vuokrat vastaavat huhtikuun 1 p:nä 1948 voimaan tullutta palkkatasoa;

että vuokrien tarkistus on suoritettava yleisten palkkojen tarkistusten yhteydessä siten, että 5 ½ %:n lisäys palkkoihin aiheuttaa vuokrien kohoamisen 190 mk:lla; sekä että mainittu vuokrien määräämistapa on voimassa v:n 1949 loppuun.

Maunulan ja Koskelan vuokrien alentaminen. Vtt Kivi ja Parkkari olivat, huomauttaen, että Maunulan ja Koskelan alueilla sijaitsevien rakennusten vuokrat oli määrätty niin korkeiksi, etteivät asukkaat pystyneet niitä suorittamaan, tehneet aloitteen ³⁾ niiden alentamisesta keskimääräistä vuokratasoa vastaavalle tasolle kesäkuun 1 p:stä 1947 alkaen siihen asti kun valtiovallan taholta vuokrakysymys mahdollisesti tulee kokonaisuudessaan ratkaistuksi. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta ilmoittanut, että Koskelan alueelle rakennetuissa 200 ns. pikatalossa, joissa oli kahdenlaisia huoneistoja, pinta-alaltaan 31.6 m² ja 39.1 m², oli vuokrana kannettu pienemmistä huoneistoista 1 540 mk ja suuremmista 1 900 mk eli n. 48: 66 mk m²:ltä kuukaudessa, jota lautakunnan mielestä voitiin pitää nykyoloissa sellaisena, että vuokralaisten pitäisi kyetä se suorittamaan. Mitä taasen tuli Maunulaan, jonne Maunulan pienasunnot oy., jonka osakkeet kaupunki kahta lukuunottamatta omisti, oli rakentanut 35 asuinrakennusta, joissa oli yhteensä 304 huoneistoa, joista vuokralla oli 301 huoneistoa, huoneenvuokralautakunta oli vahvistanut pienempien huoneistojen vuokran 4 135 mk:ksi ja suurempien vuokran 4 190 mk:ksi eli n. 106 mk:ksi m²:ltä kuukaudessa. Kun huoneenvuokralautakunnan päätöksestä oli valitettu, ei usia vuokria vielä ollut sovellettu vaan kannettiin edelleenkin entiset vuokrat, 99 mk m²:ltä. Kiinteistölautakunta oli sitä mieltä että huoneenvuokralautakunnan vahvistamat vuokrat olivat melko korkeat ja ottaen huomioon asian suuren sosiaalisen merkityksen ehdottikin, että vuokria alennettaisiin ja että kaupunki korvaisi yhtiölle tämän johdosta syntyvän tappion luoton muodossa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

että Maunulan pienasunnot oy. oikeutetaan alentamaan huoneistojensa vuokrat huhtikuun 1 p:stä 1948 n. 75 mk:aan m²:ltä eli pienemmistä huoneistoista 2 900 mk:aan ja suuremmista 3 000 mk:aan kuukaudessa, mitkä vuokrat vastaavat edellä mainittuna päivänä voimaan tullutta palkkatasoa;

että vuokrien tarkistus on suoritettava yleisten palkantarkistusten yhteydessä siten, että 5.5 %:n lisäys v:n 1947 päättyessä voimassa olleisiin palkkoihin vaikuttaa suuremman huoneiston vuokran kohoamiseen 135 mk:lla ja pienemmän huoneiston vuokran kohoamiseen 130 mk:lla;

että edellä mainittu vuokrien määräämistapa on voimassa v:n 1949 loppuun saakka;

että yhtiölle näin syntyvä tulonvähennys rahoitetaan kaupungin myöntämällä avustusalainoilla, joista kannetaan 6 %:n korko;

että tässä mielessä kertomusvuoden talousarvioon vahvistettavassa muutoksessa ote-

¹⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 183 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 18 ja 82 sekä tämän kert. I osan s. 36. — ²⁾ Kvsto 12 p. toukok. 271 §. — ³⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 80. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. huhtik. 221 §

taan huomioon 12 000 000 mk:n suuruinen määräraha, josta kaupunginhallitus oikeutetaan myöntämään avustuslainoja vuokranalennusten aiheuttamien tulovähennysten rahoittamiseksi Maunulan pienasunnot oy:lle ja muille kaupungin omistamille yleishyödyllisille kiinteistöosakeyhtiöille ja josta viipymättä saadaan käyttää 6 000 000 mk; sekä ette aloite, mikäli se koskee Koskelan puistokylän vuokrien alentamista, ei anna aiheita toimenpiteisiin.

Asuntopulan lieventäminen. Vt Jacobsson ym. olivat Kampin parakkiasukkaiden asuntokurjuuteen viitaten tehneet aloitteen ¹⁾ valmiiden puutalojen hankkimisesta Kampin parakkiasukkaiden siirtämiseksi niihin sekä mainittujen talojen hankkimisesta ja pystyttämisestä Koskelaan. Laadittuaan aloitteen johdosta mainitunlaisten talojen kannattavaisuuslaskelman, josta kävi ilmi, että vuokra huoneistoa kohden kuukaudessa tulisi olemaan 6 833: 33 mk ja siis m²:ä kohden 139: 46 mk ilman lämpöä ja valoa, kiinteistölautakunta huomautti, että aloitteentekijäin esittämä tehdasvalmisteinen puutalo oli osoittautunut varsin kalliiksi asunnoksi kuuluu kalleimpiin talotyyppeihin, minkä vuoksi lautakunta ei katsonut voivansa kannattaa aloitetta. Terveystoimikunnan annettua asiasta lausuntonsa ja ehdotettua erikosen toimikunnan asettamista selvittämään asuntokurjuuden poistamista koskevia kysymyksiä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, ettei aloite antanut aiheita muihin toimenpiteisiin kuin että kaupunginhallitusta kehoitetaan asettamaan toimikunta selvittämään, miten suuri määrä uusia asuntoja olisi vuosittain rakennettava, jotta niiden avulla vapautuva asuintila tekisi mahdolliseksi nykyisten pommisuoja- ja muiden puutteellisten tilapäismajoitustilojen käytön ainoastaan tilapäisesti, voidaanko välttämätöntä asuintilaa tehokkaasti lisätä rakentamalla nykyistä parempia yhteismajoitustiloja yksinäisille henkilöille sekä mitä muita mahdollisuuksia on tilapäismajoitukseen joutuneiden olojen parantamiseksi.

Oy. Ares ab:n Sirpalesaarella omistamien rakennusten ja laitteiden osto. Oy. Ares ab:n myyntitarjouksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ ostaa yhtiöltä sen Sirpalesaarella omistamat rakennukset ja laitteet 5 000 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta sekä ehdoin, että omistusoikeus ostettuun omaisuuteen siirtyy kaupungille kaupantekopäivästä, jolloin myöskin vuokraoikeus lakkaa, mutta että myyjällä on oikeus hallita ja käyttää rakennuksia ja laitteita sekä aluetta toukokuun 31 p:ään 1949 asti 70 000 mk:n kuukausivuokrasta, mikä kokonaisuudessaan maksetaan etukäteen kaupantekotilaisuudessa. Sen ohessa valtuusto päätti merkitä v:n 1949 talousarvioon kauppahinnan suorittamista varten 5 000 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kaupunginhallituksella oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Asuntorakennustoiminnan edistäminen. Vtn Leivo-Larssonin ym. aloite, jossa ehdotettiin 1 miljardin mk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1949 talousarvioon asuntojen rakentamista varten sekä lisäksi kiireellisen tutkimuksen suorittamista siitä, millä tavoin kaupunki nopeimmin voisi rakentaa kunnollisia perheasuntoja asunnottomille, päätettiin ³⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Vtn Öhmanin ym. aloite ohjelman laatimisesta Helsingin vastaista asuntotuotantoa varten ottaen huomioon, että mahdollisimman suuri määrä varoista, jotka valtio tulee myöntämään lainoina yleishyödyllistä rakennustoimintaa varten, käytettäisiin kaupungin asuntorakennusten hyväksi, päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupungintalon savupiipun rakenteen muuttamista koskeva vtn Schybergsonin aloite ei antanut ⁵⁾ aiheita toimenpiteisiin.

Siirtolapuutarhat

Kesävesijohdon rakentaminen Marjaniemen siirtolapuutarhaan. Valtuusto päätti ⁶⁾, että v:n 1949 talousarvioon merkitään 2 975 000 mk:n suuruinen määräraha kesävesisyöttöjohdon ja jakelurengasjohdon rakentamista varten Marjaniemen siirtolapuutarhaan sekä että määräraha saadaan käyttää jo kertomusvuonna.

Siirtolapuutarhain yleisten istutusten kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1949 talousarvioon seuraavien siirtolapuutarhojen yleisten istutusten kunnos-

¹⁾ Kvsto 18 p. helmik. 104 §. — ²⁾ S:n 6 p. lokak. 489 §. — ³⁾ S:n 27 p. lokak. 563 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. lokak. 566 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. toukok. 301 § ja 15 p. syysk. 471 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. lokak. 502 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. lokak. 515 §.

tamiseen alla mainitut määrärahat: Oulunkylän 311 000 mk, Marjaniemen 496 000 mk ja Pakilan 751 000 mk. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään mainittuja määrärahoja jo kertomusvuonna.

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön sekä kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksan muuttaminen. Muuttaen marraskuun 22 p:nä 1944 tekemänsä päätöstä ¹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että tiedonannoista, joita rakennustoimisto Uudenmaan läänin maaherran huhtikuun 22 p:nä 1920 vahvistaman, Helsingin kaupungin yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön 2 §:n mukaan antaa, saadaan periä 100 mk:n suuruinen maksu sekä että Uudenmaan läänin maaherran tammikuun 31 p:nä 1924 vahvistaman, Helsingin kaupungin kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksan 2 momentin määräämät valvontamaksut korotetaan 300 mk:aan tarkastavalle insinöörille ja 150 mk:aan valvovalle rakennusmestarelle.

Puhtaanapitomaksujen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ vahvistaa maksun jätteiden kuljetuksesta ja hävittämisestä 200 mk:ksi m²:ltä ja katujen puhtaanapidosta 7: 50—60 mk:ksi m²:ltä vuodessa. Kansanhuoltoministeriö hyväksyi ⁴⁾ päätöksen tammikuun 29 p:nä.

Kadun kunnossapitoa koskevien rakennusjärjestyksen määräysten muuttamista koskeva vtn Ahvan aloite ei antanut ⁵⁾ aihetta toimenpiteisiin.

Rakennustoimisto. Rakennustoimiston palvelukseen toukokuun 1 p:nä 1948 tulleen ja liikenneonnettomuuden aiheuttamien vammojen johdosta lokakuun 23 p:nä 1948 kuolleen insinööri K. H. Karvosen oikeudenomistajalle, rouva M.-L. Karvoselle päätettiin ⁶⁾ sallia suorittaa talousarvion päaluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Hautausapu 31 090 mk:n suuruinen, hautausapua vastaava avustus.

Yleisten töiden lautakunnan ilmoitettua, että rakennustoimiston varasto-osaston konepajan toimistoesimies N. W. Nyström oli kesällä 1946 urakkakorvauksen nimellä kaupungin varoista toistamiseen maksattanut oppilas Å. H. Sollmanin kadonneen viikkopalkan, 1 143 mk, ja samoin urakkakorvauksen nimellä kaupungin varoista syyskuussa 1947 konekokooja N. Silvosen kadonneen sairauslomakorvauksen, 745 mk, eli yhteensä 1 888 mk sekä selostettua mihin toimenpiteisiin se tapauksen johdosta oli ryhtynyt, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan päätöksen varoituksen antamisesta toimistoesimies Nyströmille hänen virheellisen menettelynsä johdosta ja Nyströmin velvoittamisesta korvaamaan kaupungille siten aiheuttamansa vahingon kaupunginlakimiehen ehdotuksen mukaisesti 745 mk:illa. Samalla valtuusto päätti kehoittaa rahatoimistoa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin sen johdosta että, maksettaissa palkkoja rakennustoimiston työntekijöille maksutilaisuudesta poissaolevien työntekijäin palkkamääriä on erinäisiä kertoja jätetty tilittämättä rahatoimistoon ja että nämä määrät on sen sijaan vastoin annettuja määräyksiä luovutettu työn- tai toimistonjohtajalle.

Yleisten töiden määrärahat. Seuraavia yleisten töiden päaluokkaan sisältyviä v:n 1947 määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston määrärahoja Palkkiot 1 350 mk, Siivoaminen 26 000 mk ja Autot 350 000 mk; tiliviraston määrärahaa Korvaus kannannasta 2 408 mk; katujen ja teiden määrärahoja Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella 500 000 mk, Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito vanhalla kaupunki-alueella 2 041 000 mk, Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito liitosalueella 417 000 mk, Katuvalaistus liitosalueella 841 789 mk ja Yleisten vesipostien ja Kauppatorin suihkukaivon vedenkulutus, hoito, kunnossapito ym. 148 388 mk; istutusten määrärahoja Taimistojen hoito 200 000 mk, Puisto- ja puutarhakalusto 300 000 mk, Mullan valmistus

¹⁾ Ks. v:n 1944 kert. I osan s. 50. — ²⁾ Kvsto 12 p. toukok. 277 §. — ³⁾ Kvsto 7 p. tammik. 14 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. helmik. 84 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 11. — ⁵⁾ Kvsto 28 p. tammik. 50 §; ks. v:n 1947 kert. I osan s. 79. — ⁶⁾ Kvsto 17 p. marrask. 598 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. kesäk. 353 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 68 §, 10 p. maalisk. 153 § ja 31 p. maalisk. 193 §.